

Slovenski ČEBELAR

letnik CXIX • marec 2017

3

Čebelarstvo
in invalidnost

- Staranje medu in rok uporabnosti
- Na kaj biti pozoren pri nakupu čebel
- Čebelam najprijaznejše občine v letu 2016

ČEBELARSTVO RIHAR - KOCJAN

Robert Kocjan s. p.
Gabrje 42, 1356 Dobrova
Tel.: 01 36 41 106, faks: 01 36 41 307
GSM: 031 351 964
e-pošta: robineli@siol.net
WWW.RIHAR-KOCJAN.SI

IZDELAVA ČEBELARSKE OPREME TRGOVINA - ČEBELARSTVO

NOVO !!!
IZDELUJEMO SATNICE NA
NAJSODOBNEJŠEM STROJU.
PO DOGOVORU MOŽNA
IZDELAVA SATNIC IZ
LASTNEGA VOSKA.
OGLEJTE SI IZDELAVO
NA NAŠI SPLETNI STRANI.

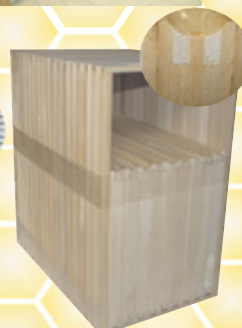
Vabljeni na naš razstavno prodajni
prostor na ApiSlovenija v Celju
11. in 12. marca 2017.

10. in 13. marca bo trgovina v
Gabrju zaprta.

Obveščamo vas, da na sejmu ne bo možna
menjava voska za satnice.
Hvala za razumevanje!

MATIČNA REŠETKA

SATNIKI

ČEBELJE POGAČE

VSE ZA OBNOVO PANJEV

Delovni čas: od pon. do čet.: 9.00-12.00 in 15.00-17.00, pet.: 9.00-15.00

ZMERNE CENE - TRADICIJA - KAKOVOST - IZKUŠNJE, PRIDOBLENE V LASTNEM ČEBELARSTVU

Naročeno blago vam lahko odpošljemo s paketno pošto.

ČEBELARIJEM Z VELJAVNO ČLANSKO IZKAZNICO PRIZNAMO
4-% POPUST PRI
GOTOVINSKEM NAKUPU NAD 100 EUR V NAŠI PRODAJALNI.

Logar

ČEBELARSKA OPREMA

IZDELAVA ČEBELARSKE OPREME IN TRGOVINA

Izdelano s smislom za detajle.

DELOVNI ČAS TRGOVINE

PONEDELJEK - PETEK:
09.00 - 12.00
13.00 - 17.00
SOBOTA:
09.00 - 12.00

Vabimo vas, da nas obiščete
na ApiSlovenija v Celju.

Homogenizator medu 100 kg z mešalom

- opcijsko z gretjem plašča

Izkoristite
predsezonski popust 7%
na 4-satna ročna in motorna
točila za med (art. 4105 in 4104)
in posode za med 35, 50 in 100 kg
(art. 2006, 2106 in 2212).
Popust velja od
1. 3. do 31. 3.2017.

Čebelje pogače

Medopip plus, Medopip standard,
Medopip nozepina in Apifonda.

Polnilna naprava

- možnost polnjenja vseh
količin od 5 g naprej
- vseh kozarcev ne glede
na velikost in obliko
- natančnost: + 2g
(pri 500 g kozarcu)

LOGAR TRADE D.O.O. 04 25 19 410
POSLOVNA CONA A 41 info@logar-trade.si
SI-4208 ŠENČUR www.logar-trade.si

Naročeno vam lahko odpošljemo s paketno pošto.

Pri gotovinskem nakupu čebelarске opreme nad 100,00 €, priznamo čebelarjem z veljavno čebelarsko izkaznico 4% popusta.

Spoštovane čebelarke, spoštovani čebelarji!

Za nami so dolgi zimski dnevi, ko je večina že komaj čakala daljše, sončne in toplejše dni. Vemo, zakaj. Čebele so bile tisti razlog, da smo se spraševali, ali bodo prvi izletni dnevi taki, kot si jih dejansko želimo. Srčno upam, da je večina zadovoljna s prezimitvijo čebeljih družin in da v mesecu, ki je pred nami, začnete čebelarstva opravila. Tako kot vsako leto boste verjetno tudi letos postavljeni pred določene izzive v čebelarstvu. Pomembno bo, da vam prinesejo osebno zadovoljstvo.

Tudi sama sem v lanskem letu sprejela izziv. To je vodenje služb Čebelarstva Slovenije. Kot veste, je g. Anton Tomec konec preteklega leta odšel v pokoj, zato se je ob tem pojavilo razmišljanje, da bi vodenje treh služb pri ČZS zastavili drugače. Do sedaj je vsaka služba imela svojega vodjo, od letošnjega leta pa je njihovo vodenje prepuščeno meni. Tako se je zlasti pri vodji služb ČZS in tajniku ČZS spremenil opis del in nalog, ki ju opravlja. Ali je nova organiziranost posameznih delovnih mest dobra ali ne, bo pokazal čas. Zagotovo pa je to težko oceniti po dveh mesecih. Za nami sta dva meseca intenzivnega dela, ko je bilo treba pripraviti različna poročila za preteklo leto, plan dela za letošnje, uvajati nov kader (tajnika, računovodje), spoznavati delo, ki ga je prej opravljal nekdanji tajnik, in druga dela.

Če ostanem pri izzivih, bodo ti vsekakor prisotni tudi pri delu zaposlenih na ČZS. Pred nami je namreč novo programsko obdobje Programa ukrepov na področju čebelarstva v Republiki Sloveniji, ki predvideva nove raziskovalne projekte. Tako bomo kandidirali na nekatere javne razpise, ki jih prinaša omenjeni program, in po, upam, njihovi pridobitvi s kadrom na ČZS tudi izvajali nove naloge v triletnem obdobju. Preko njih želimo po treh letih priti do spoznanj, ki bodo pripomogla k boljši kakovosti čebeljih pridelkov.

Ne smemo pozabiti, da smo uspešno kandidirali za nepovratna sredstva na javnem razpisu AGRI SIMPLE PROJECTS 2016 za promocijo kakovostnih shem, ki ga je objavila Evropska komisija. Gre za zelo zahteven projekt, ki se bo izvajal tri leta (2017–2019) in bo v 70-% deležu financiran s strani EU. Projekt je namenjen promociji kakovostnih shem Slovenski med z zaščiteno geografsko označbo, Kočevski gozdni med in Kraški med, s ciljem povečati prepoznavnost in prednosti medu,

vključenega v sheme kakovosti, tako med čebelarji kot širšo javnostjo. Vključevanje čebelarjev v sheme kakovosti je ne samo priložnost, ampak tudi nujnost tržno usmerjenega slovenskega čebelarja, saj vse več potrošnikov išče hrano z znanim geografskim poreklom oz. označbo.

Septembra bomo sodelovali na svetovnem čebelarstvu kongresu Apimondia v Turčiji. Kandidirali bomo namreč za organizacijo kongresa Apimondia 2021 v Sloveniji. Do same predstavitve v Turčiji pa bo treba pripraviti in izpeljati mnogo dejavnosti. In ko organizacijo dobimo, se bo delo v zvezi z njo dejansko zares začelo ne samo za zaposlene, ampak tudi za druge.

Poleg prej omenjenih nalog pa smo zavezani izvajati še programa Javne svetovalne službe v čebelarstvu in Strokovno vodenje rejskega programa za kranjsko čebelo ter druge društvene dejavnosti, ki vključujejo tudi dejavnosti za razglasitev in obeležitev svetovnega dne čebel.

Gotovo se komu poraja vprašanje: Kaj imamo od vsega tega čebelarji? Treba se je vprašati širše in ne ozko, kot posameznik. Ozrite se nazaj, za morda 10 let, in videli boste, kakšne spremembe smo skupaj ustvarili v tem obdobju. Prepričana sem, da je bila večina teh na bolje. S svojim skupnim delom želimo tudi v prihodnje ustvarjati še boljše razmere za čebelarstvo.

Res je, da smo si letos zadali obsežne naloge, ne samo v finančnem smislu, ampak tudi v izvedbenem, vendar verjamem, da s podporo in usmerjanjem organov ČZS in z odgovornimi zaposlenimi vse naloge tudi izpeljemo. Na ČZS je zaposlen relativno mlad kader, ki prinaša svežino in zagnanost za delo, zanje pa predstavljeni izzivi nudijo priložnosti za strokovno izpopolnjevanje in pridobivanje novih kompetenc. Vendar pa bodo uspeli le, če boste čebelarji in društva tako odzivni in pripravljeni sodelovati kot doslej, saj smo neločljivo povezani.

Lidija Senič, vodja služb ČZS

KAZALO

UVODNIK

Lidija Senič..... 65

ČEBELARSTVO IN INVALIDNOST

Franc Šivic: O čebelarjenju, primernem tudi za prizadete osebe 67

Franc Šivic: Slikarka, ki upodablja čebele z usti 67

IZ ZNANOSTI IN PRAKSE

Dr. Andrej Gogala: Predstavljamo alternativne oprasevalce – Navadna kožuha čebela (*Anthophora plumipes*) 69

Mag. Andreja Kandolf Borovšak: Staranje medu in rok uporabnosti 70

Aleš Bozovičar: Na kaj moramo biti pozorni pri nakupu čebel 72

DELO ČEBELARJA

Jože Sever: Čebelarjeva opravila v marcu 74

IZ ČEBELARSKIH DRUŠTEV 77

OBVESTILA ČZS 83

OGLASI 90

V SPOMIN 95

INDEKS

EDITORIAL

Lidija Senič..... 65

BEEKEEPING AND DISABILITY

Franc Šivic: On beekeeping, also suitable for disabled persons 67

Franc Šivic: A painter who depicts bees with her mouth 67

FROM SCIENCE AND PRACTICAL WORK

Andrej Gogala, DSc: Introducing alternative pollinators – hairy-footed flower bee (*Anthophora plumipes*) 69

Andreja Kandolf Borovšak, MSc: Aging of honey and its' expiry date 70

Aleš Bozovičar: What do we need to be attentive to when buying bees 72

BEEKEEPER'S WORK

Jože Sever: Beekeeper's tasks in march 74

FROM BEEKEEPERS' ASSOCIATIONS 77

ANNOUNCEMENTS BY BEEKEEPING ASSOCIATION OF SLOVENIA 83

ADS 90

IN MEMORIAM 95

Glasilo Slovenski čebelar je ustanovilo Slovensko čebelarsko društvo za Kranjsko, Štajersko, Koroško in Primorsko leta 1898. Izdaja ga Čebelarska zveza Slovenije, Brdo pri Lukovici 8, 1225 Lukovica.

Vpisano je v razvid medijev, ki ga vodi Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport RS, pod zaporedno številko 585.

Tel.: 01/729 61 00, faks: 01/729 61 32, info@czs.si, www.czs.si

Transakcijski račun ČZS: SI56 0318 6100 2214 727, matična številka ČZS: 5141729, ID za DDV: SI 81079435, šifra dejavnosti: 94.120.

Uredniški odbor

Marko Borko, Brane Borštnik, Stanislav Drev, Vladimir Fajdiga, Janez Gregori, Mira Jenko Rogelj, Andreja Kandolf Borovšak, Borut Preinfalk, Franc Šmerc

Urednik

Marko Borko

Uredništvo

01/729 61 14

051/637 204

marko.borko@czs.si

www.czs.si/slovenskicebelar.php

Lektorica

Mojca Pipan

Oddaja prispevkov

Članki do petega, obvestila, reklame, mali oglasi do desetega v mesecu.

Avtorjem priporočamo, da v člankih uporabljajo strokovno izrazje v skladu s Čebelarskim terminološkim slovarjem. Mnenje avtorjev člankov ni nujno mnenje uredništva. Uredništvo ne odgovarja za vsebino malih oglasov. Prispevki so v elektronski obliki brezplačno in javno objavljeni na spletnem portalu ČZS, spletnem portalu Digitalne knjižnice Slovenije in drugih spletnih straneh.

Reklamni oglasi in osmrtnice

Cela stran: 870 € (zunanja stran ovitka), 680 € (notranjost, živi rob), 495 € (notranjost), pol strani: 435 € (zunanja stran ovitka), 345 € (notranjost, živi rob), 250 € (notranjost), tretjina strani: 165 €, četrtnina strani: 120 €, petina strani: 85 €, desetina strani: 35 €. Oblikovanje reklamnega oglasa: cela stran in polovica strani 50 €, tretjina, četrtnina, petina, desetina 40 €. Popravki reklamnega oglasa: 1–10 popravkov 2 €, 11 ali več popravkov 5 €. Popust pri ceni za 4- do 6-kratno objavo reklamnega oglasa je 10 %, za 7- do 10-kratno objavo 20 %, za celoletno objavo 30 %. Člani ČZS lahko dvakrat na leto objavijo brezplačne oglase do 20 besed, vsaka nadaljnja beseda je 0,25 €. Splošni oglasi po 0,25 € za besedo, enako velja tudi za osmrtnice, ki vsebujejo več kot 80 besed.

Osmrtnice ne smejo biti daljše od 130 besed. Cene so brez DDV.

Priprava za tisk in tisk: Medium, d. o. o., Žirovnica 60c, 4274 Žirovnica

Tiskano na papirju s certifikatom FSC (trajnostno gospodarjenje z gozdovi).

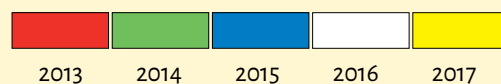
Naklada: 8000, Tiskano: 24. 3. 2017

Izdaja Slovenskega čebelarja je delno financirana iz sredstev Javne svetovalne službe v čebelarstvu.

Fotografija na naslovnici: Čebele na zvončkih. Fotografija z mednarodnega natečaja čebelarske fotografije Čebelarske zveze Slovenije 2015.

Foto: Elga Elste, Latvija

Mednarodna barvna koda za označevanje čebeljih matic

O čebelarjenju, primernem tudi za prizadete osebe

O širjenju AŽ-panja izven Slovenije, ki predstavlja upanje za onemogle in invalidne čebelarje.

Podobno kot v ZDA se med čebelarji povečuje zanimanje za naš AŽ-panj tudi v Italiji. Vzroki za to so različni. Številni že vedo, da je bil cvetlični med našega rojaka Silvana Ferfolje iz Doberdoba, pridobljen v Žnideršičevih panjih, lani razglašen za najboljši med v vsej Italiji. Da to ni naključje, pove podatek, da je med tega čebelarja na italijanskem državnem tekmovanju pred dvema letoma osvojil prestižno drugo mesto.

Za prepoznavanje slovenskega načina čebelarjenja in posredno tudi za prepoznavanje Žnideršičevega panja pa so brez dvoma najpomembnejša naša številna predavanja za italijanske čebelarje o slovenskem čebelarstvu in apiterapiji. Na mednarodnem simpoziju o učnih čebelarstvih, ki je potekal sredi novembra 2016 v slikovitem mestecu Crespano del Grappa severozahodno od Benetk, so organizatorji namenili osrednjo vlogo in tudi največ časa našemu predavanju z naslovom **Slovenska**

izkušnja s čebelarstvom in seznanjanjem mladih o pomenu čebel. Že na posvetu se je pri nas oglasilo veliko predstavnikov čebelarstev ter izrazilo željo po organizaciji strokovne ekskurzije svojih članov v Slovenijo.

Brez dvoma pa bo še bolj odmeval članek dr. Renza Barbattinija z naslovom **O čebelarjenju, primernem tudi za prizadete osebe.** Omenjeni profesor z Univerze v Vidnu je namreč zaradi multiple skleroze tudi sam priklenjen na in-

validski voziček. Novembra lani je bil članek na petih straneh objavljen v priljubljeni italijanski čebelarstveni reviji Apinsieme, opremljen pa je bil tudi s številnimi fotografijami, ki prikazujejo, kako slovenski invalidi, tudi takšni, ki nimajo nog, uspešno čebelarijo z AŽ-panji in pri tem uživajo. Urednik revije in poklicni čebelar Massimo Ilari je menil, da je članek izjemno aktualen za italijanske bralce, zato je za naslovnico izbral fotografijo dečka, ki v čebelnjaku sedi na stolu, v rokah drži sat in si ga z zanimanjem ogleduje. Članek bo v objavo poslal tudi svojemu kolegu F. Javierju Antoji Giraltu, uredniku španske čebelarstvene revije Vida apícola.

V Italiji je zdaj več kot 60.000 čebelarjev, številni pa so že precej v letih. Ker ne morejo dvigati težkih naklad, z žalostnim srcem opuščajo čebelarjenje, ki jim je bilo vse življenje v veliko veselje. Poleg tega so številni med njimi zaradi poškodb hrbtenice pravi invalidi. Ko vidijo, kako njihovi slovenski kolegi brez navora sedé pregledujejo čebelje družine, jim to obudi upanje, da bi lahko tudi sami čebelarili še v pozni starosti. Seveda s takšnim panjem, kakršnega uporablja večina slovenskih čebelarjev.

Dr. Renzo Barbattini

Foto: Internet

Naslovnica lanske novembrske številke italijanske čebelarstvene revije Apinsieme

Foto: Franc Šivic

Franc Šivic

franc.sivic@silvaapis.si

Viri:

Ustna informacija

Barbattini, R., Šivic, F. (2016): Per un'apicoltura a misura anche dei disabili. *Apinsieme*, november, str. 32–36.

Slikarka, ki upodablja čebele z usti

Nevenko Gorjanc je življenje že ob rojstvu zaznamovalo s težko, neozdravljivo boleznijo – spinalno mišično distrofijo –, ki jo je prikovala na posteljo ter na invalidski voziček. Toda v zameno za izgubljeno zdravje je prejela ljubezen do narave, neuklonljivo voljo do ustvarjanja in izjemen slikarski talent.

Spoznala sva se pred nekaj leti, ko se je na svojem električnem vozičku pripeljala po ulici in se ustavila pred našo hišo. »Joj, kako lepe rože imate,« me je ogovorila. »Kadar koli se peljem tu mimo, se ustavim in jih občudujem.« Tako se je začel najin prvi pogovor. Potem sem ji povedal, da so moja ljubezen predvsem čebele in da njim posvečam največ svojega časa. »Ali jih peljete kdaj tudi na pašo?« je bila radovedna. »Seveda, če v okolici čebelnjaka ni več pašne, jih peljem tja, kjer bodo našle dovolj hrane.

Foto: Franc Šivic

Čebele morajo imeti vedno na voljo dovolj virov medičinske, mane in cvetnega prahu, da se nemoteno razvijajo in da lahko opravljajo svojo glavno nalogo, to je oprraševanje cvetnic,« sem ji razložil. »Veste, jaz rada slikam živali,« je bila nenadoma vsa navdušena. »V glavo mi je zdaj šinila ideja, da vas naslikam, kako peljete svoje čebele na pašo, pa bi vas prosila, če mi lahko posodite dve fotografiji: svoj portret in posnetek čebele čisto od blizu, na katerem bodo razločno vidni vsi deli njenega telesa. Čez kakšen mesec bo moja slika končana in tedaj vas bom povabila, da si jo pridete k meni ogledat.« S tistim dnem se je začelo najino prijateljevanje.

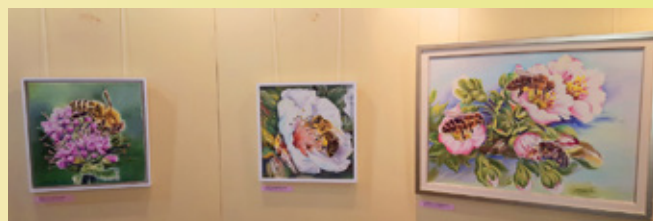
Po mesecu dni sem jo obiskal v domu starejših občanov. Ko sem vstopil v njeno sobico, sem opazil, da so stene dobesedno prekrte s portreti živali, ki so bile naslikane tako realistično, kot bi bile fotografirane. Na slikarskem stojalu sredi sobice pa je bilo postavljeno njeno najnovejše delo: velika oljnata slika, na njej v ospredju tri velike čebele na cvetju in v ozadju čebelar, ki drži v rokah tri vrvice, na katere so čebele privezane kakor psički na sprehodu. »Vidite, tako sem si jaz zamislila, kako peljete čebele na pašo. Morda je stvar v resnici drugačna, toda dovolila sem si nekoliko umetniške svobode in dala svoji fantaziji prosto pot. Sicer pa je to moje darilo za vas.« Obstal sem brez besed, preseñčenje pa je bilo toliko večje, ko mi je povedala, da slika s čopičem v ustih, ker ga v oslavljenih rokah ne more držati.

Ko je spoznala, da so čebele, če jih pogleda človek od blizu, prav ljubke živali in da imajo tako kakor konji, psi in mačke čudovite kožuščke, se je odločila nadaljevati slikanje čebelarških motivov. Tisti dan sva se dogovorila, da ji bom občasno prinašal fotografije raznobarnih cvetov s čebelami na njih, ona pa jih bo zlasti v jesenskih in zimskih nočeh oživiljala na svojih platnih v oljni tehniki, ki ji je najbolj pri srcu in v kateri se najpristneje izraža. Zdaj ko pišem te vrstice, ima Nevenka za seboj že kar lepo število čebelarških motivov in tudi nekaj razstav je bilo medtem, zadnja je bila odprta letos 15. februarja v Čebelarškem muzeju Radovljica, na kateri so vzbujale pozornost obiskovalcev njene čebele na raznobarnem cvetju. Slavnostni govornik je bil predsednik ČZS g. Boštjan Noč. Vseh slik s čebelarško tematiko žal ni več v njeni zbirki, ker je nekatere prodala občudovalcem svoje umetnosti; med kupci so bili seveda tudi čebelarji.

Nevenka je slikarka samoukinja. V času njene mladosti ni bilo toliko možnosti za izobraževanje invalidnih oseb, kakor jih imajo danes, vendar je z vztrajnostjo in talentom dosegla mednarodno pozornost. Pred dobrimi 25 leti je

Ganljivo! Človek z vztrajnostjo zmore vse!

15. februarja 2017 sem imel posebno čast v Čebelarškem muzeju odpreti razstavo likovne umetnice gospe Nevenke Gorjanc. Gospa Nevenka ni povsem navadna umetnica in človek ob njenih delih ostane brez besed. Rodila se je 24. 10. 1949 v Ljubljani. Že od rojstva ima spinalno mišično atrofijo. Že skoraj od rojstva je prikovana na invalidski voziček. Zaradi napredovanja bolezni se je njeno zdravstveno stanje močno poslabšalo. Leta 1980 je začela slikati z usti. Najraje slika z oljnimi barvami, in sicer motive živali. Tokratna razstava v čebelarškem muzeju je »čebelarska«. Gospa Nevenka je namreč narisala kar nekaj del z motivi čebel na različnih cvetovih. Razstava je res edinstvena in vredna ogleda. Človek ob njej dejansko ostane brez besed ... Vse, kar lahko

rečem, je: »Gospa Nevenka, ste vsega občudovanja vredni in ste lahko navdih za vse nas. Lahko ste nam za vzor, da človek z vztrajnostjo zmore vse.« V svojem imenu in imenu ČZS gredo gospe Nevenki vse čestitke, in kot sem dejal na odprtju, je gospa Nevenka prava ambasadorica kranjske čebele!

Boštjan Noč, predsednik ČZS

Foto: Arhiv ČZS

postala štipendistka Društva slikarjev, ki slikajo z usti in nogami s sedežem v Vaduzu in prejema štipendijo te organizacije. Ker pa je imela številne razstave doma in v tujini in ker so bila njena dela povsod nagrajena s priznanji, je končno postala polnopravna članica tega društva iz Lichtensteina. To je seveda potegnilo za seboj višjo štipendijo. Ima hčerko Urško, ki je očitno podedovala slikarski talent po mami, saj je uspešno končala slikarsko akademijo in se zdaj preživlja s slikarstvom.

Kadar se pogovarjam z Nevenko Gorjanc, čutim, s kakšnim žarom se predaja svojemu delu v mali sobi bežigrajskega doma za ostarele občane. Kljub številnim težavam, ki jih ima zaradi omejenih sposobnosti gibanja, je njeno ži-

vljenje polno in smiselno, saj se zaveda, da s svojimi upodobitvami živali in cvetja prenaša na obiskovalce razstav tudi svoje veselje in silno ljubezen do narave. In ta občutek ji vliva vedno novih moči za delo.

Foto: Franc Šivic

Franc Šivic

franci.sivic@gmail.com

Čebelar pelje čebele na pašo.

Ustanovila se bo sekcija za vključevanje invalidov v čebelarstvu

Komisija UO ČZS za apiterapijo je podprla predlog g. Andreja Severja in ČD Semič, da se v okviru ČZS ustanovi sekcija, ki bo skrbela za vključevanje invalidov v čebelarstvo. Pisno zavezo o skupnih prizadevanjih za vključevanje invalidov v čebelarstvo bomo podpisali, in sicer na čebelarskem sejmu v soboto, 11. marca, pobudnik Andrej Sever, ČD Semič, ČZS, predsednik Apimondie in Zveza paraplegikov Slovenije. Prvo usposabljanje invalidov pa bo potekalo, 12. marca, v Semiču. V svojem imenu in imenu ČZS se pobudniku tega »projekta« g. Andreju Severju zahvaljujem za odlično pobudo in predvsem za vso zavzetost pri »zagonu« vseh dejavnosti za izvedbo te ideje.

Boštjan Noč, predsednik ČZS

Foto: Jugoslav Logar

Predstavljamo alternativne opráševalce – navadna kožuhasta čebela (*Anthophora plumipes*)

Kožuhaste čebele lahko opazimo na prvem spomladanskem cvetju. Samci ga obletavajo med iskanjem samic, ki se izležejo nekoliko kasneje. Po velikosti (približno 15 mm), kroglasti obliki in gosti dlaki so kožuhaste čebele močno podobne čmrljem, a letajo še hitreje. Drugače kot čmrlji so samotarsko živeče čebele. Samice rov za svoje gnezdo skopljejo v tla. Za prenašanje peloda imajo na zadnjih nogah goste dlake in ne koškov, ki jih imajo čmrlji in domače čebele. Samci imajo belo obrazno masko in dolge dlake na srednjih nogah. Samice so po barvi dlake zelo različne, od sivih in rjavih do črnih primerkov. Vrsta v Evropi ni ogrožena, tudi v Sloveniji je najpogostejša izmed kožuhastih čebel.

Dr. Andrej Gogala

gogala6z@gmail.com

Staranje medu in rok uporabnosti

Med je zelo kompleksno živilo. Vsebuje približno 200 različnih snovi. V glavnem je koncentrirana vodna raztopina ogljikovih hidratov, med njimi fruktoze, glukoze, saharoze, maltoze in drugih oligo- ter polisaharidov. Nekatere sestavine medu se med skladiščenjem spreminjajo. Nekatere spremembe vplivajo na senzorične lastnosti medu in njegovo prehransko vrednost.

Ogljikovi hidrati predstavljajo 95 % suhe teže medu, največ od tega pa je fruktoze in glukoze, ki za človeka predstavljata dober vir energije. Povprečna energijska vrednost medu je 321,4 kcal/100 g. Čeprav vsebuje veliko sladkorjev, je vseeno cenjen v prehrani ljudi, saj v manjši meri vsebuje tudi beljakovine, encime, organske kisline, aminokisljine, maščobe, vitamine, minerale flavonoide, fenolne snovi, ki spadajo med antioksidante. **Svež med ima podobno antioksidativno učinkovitost kot nekatero sadje in zelenjava.** Antioksidanti naj bi preprečevali nastanek rakavih obolenj, raznih vnetij, preventivno naj bi delovali pred procesi staranja. Vsebnost teh sestavin v medu je majhna in lahko zelo variira glede na botanično in geografsko poreklo, v manjši meri pa nanje vplivajo tudi postopki pridobivanja medu in pogoji skladiščenja. Na Biotehniški fakulteti v Ljubljani so ugotovili, da imajo od slovenskih medov najvišjo najvišjo antioksidativno učinkovitost hojevi medovi, sledijo smrekovi, gozdni, kostanjevi, cvetlični, lipovi in nazadnje akacijevi.

Med se večinoma uporablja kot nepredelano živilo, uporablja pa se tudi v živilsko predelovalni industriji kot sladilo. Uporabljajo ga tudi zaradi okusa in viskoznosti, predvsem pri proizvodih, ki temeljijo na žitaricah.

Staranje – spremembe medu

Nekatere sestavine medu se med skladiščenjem spreminjajo. Nekatere spremembe vplivajo na senzorične lastnosti medu in njegovo prehransko vrednost. **Spremembe v sestavi medu so pogosto povezane z Maillardovo reakcijo.**

Trije 10 let stari vzorčki akacijevega medu so potemneli.

Star med je postal črne barve.

Za nastanek te reakcije v medu so odgovorne fruktoza in glukoza ter spojine z aminoskupinami (npr. aminokisljine). Pri nizkem pH-ju, kakršnega ima tudi med, je vmesni proizvod te reakcije hidroksimetilfurfural (HMF), ki vodi do nastanka melanoidinov in drugih obarvanih spojin, zato med s staranjem temni, kar pa je odvisno od temperature skladiščenja in sestave medu. Z Maillardovo reakcijo se v prehrani srečujemo vsak dan. Zaradi nje naši zrezki razvijejo bogate okuse, pečen krompirček dobi zlato lupino, kruh svojo zapečeno skorjo. Z Maillardovo reakcijo se začne zmanjševanje prehranske vrednosti živil, saj pride do razgradnje esencialnih aminokisljin, ki vstopajo v reakcijo s sladkorji. Esencialne aminokisljine so aminokisljine, ki jih organizem ne more sintetizirati sam, zato jim mora dobivati s hrano.

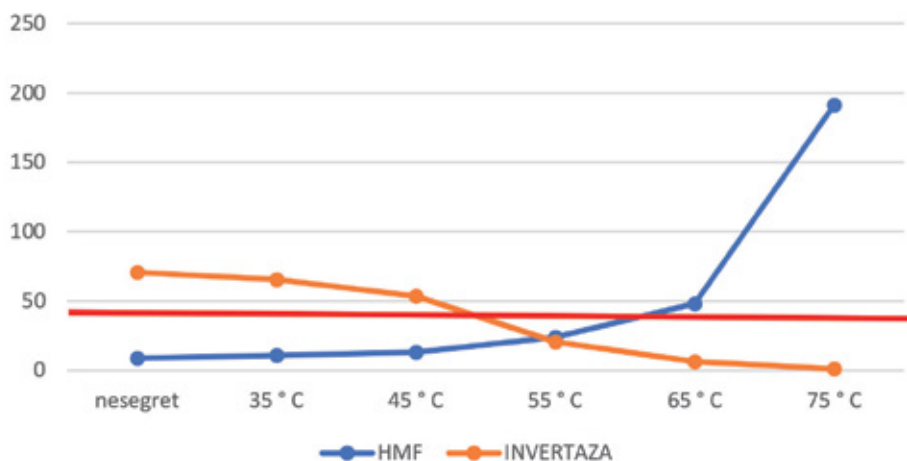
S staranjem medu se v njem spreminjajo še nekatere druge sestavine, med njimi kot pomembnejše omenimo encime v medu. Med vsebuje različne encime: *diastazo, invertazo, glukozo oksidazo, katalazo in kisljo fosfatazo*. Večinoma so izvor encimov slinske in krmilne žleze čebele, nekaj pa jih je lahko tudi rastlinskega izvora. **Čebele med zorenjem medu iz nektarja in mane dodajo encime, ki so odgovorni za zapleteno sestavo sladkorjev v medu.** Količina encimov v medu je odvisna od starosti čebel, vremenskih pogojev, intenzivnosti paše in čebelarke prakse. V svežem medu je encimov največ, s staranjem in segrevanjem medu pa upadajo. Po enem letu je HMF-ja statistično značilno več, dejavnost diastaze pa upade.

Ugotavljanje kakovosti medu

Merjenje diastazne ter invertazne dejavnosti in vsebnosti HMF-ja so glavni parametri za ovrednotenje vpliva starosti in shranjevanja ter segrevanja medu. Diastazno

Če imate doma kaj medu, za katerega vas zanima vsebnost HMF-ja, lahko vsebnost HMF-ja v medu preverimo v laboratoriju na ČZS. Analizo vam opravimo brezplačno. K analizi še posebej pozivamo uporabnike sistema SMGO, saj je v medu iz tega sistema dovoljene ga največ 15 mg/kg HMF-ja.

Sestavine medu se sčasoma spreminjajo, nastajajo obarvane spojine, zato med s staranjem temni, hkrati pa izgublja prehransko vrednost.

Timijanov med so segrevali 24 ur pri različnih temperaturah. Vsebnost HMF-ja je začela hitreje naraščati pri temperaturi 55 °C, dejavnost encima invertaze pa upadati že pri 35 °C. Rdeča črta označuje mejo za vsebnost HMF-ja (40 mg/kg), ki jo pravilnik določa za ustrezno.

dejavnost ter vsebnost HMF-ja opredeljuje tudi Pravilnik o medu (Ur. l. RS, 4/11, 9/15). Merjenje vsebnosti HMF-ja je za ovrednotenje kakovosti medu primernejše kot določanje diastazne dejavnosti, saj HMF-ja v svežem medu skoraj ni, medtem ko je dejavnost diastaze največja pri svežem medu in s starostjo upada. Tako ne poznamo začetne vrednosti diastazne dejavnosti, še posebej, ker je odvisna od vrste medu.

HMF je sicer kancerogena snov, prisoten pa je tudi v drugih živilih, tako da ga bomo s sadnim sokom, mlekom, marmelado ... zaužili več kot z medom. Če med skladiščimo pri temperaturi 12–14 °C, se vsebnost HMF-ja letno poveča pri gozdnem medu za 3 mg/kg, pri cvetličnem pa 5–6 mg/kg. Če damo med na sobno temperaturo, lahko v enem letu nastane do pribl. 24 mg/kg, pri skladiščenju na 30 °C bomo v petih do osmih mesecih prišli na vrednost 30 mg/kg. Največja dovoljena vsebnost je 40 mg/kg, za med, pridelan v okviru blagovne znamke Slovenski med, 15 mg/kg. Cvetlični med, pridobljen v letu 2014, smo skladiščili na sobni temperaturi. Decembra 2016 (po 2 letih in pol) je vseboval 49 mg/kg HMF-ja. Cvetlični med, pridobljen v letu 2015, smo eno leto in pol skladiščili na sobni temperaturi, vrednosti HMF-ja so bile od 12 do 19 mg/kg. Čebelar nam je prinesel tudi 30 let star med, ki je bil skladiščen v kleti, vsebnost HMF-ja je bila 60 mg/kg.

Če med segrevamo, je nastanek HMF-ja hitrejši, odvisen je od temperature segrevanja. Pri različni temperaturi

so en dan segrevali timijanov med. Vsebnost HMF-ja je naraščala počasi do temperature 45 °C, nekoliko hitreje do temperature 55 °C, od te temperature pa je vsebnost zelo hitro naraščala. Dejavnost encima invertaze je začela hitreje upadati že pri 35 °C. Na grafu se vidita porast vsebnosti HMF-ja in padec dejavnosti encima. Da čim bolj ohranimo biološko vrednost medu (encime, vitamine ...), je torej pomembno, da ga segrevamo pri čim nižji temperaturi čim manj časa. Poleg temperature je pomemben tudi čas segrevanja. Čim višja, kot je temperatura segrevanja, tem krajši sme biti kontaktni čas medu in grelca in nato je med treba hitro ohladiti.

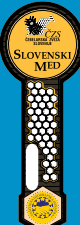
Določanje roka uporabnosti medu

Pri določanju roka uporabnosti medu moramo upoštevati, da do datuma, ki sledi besedam »uporabno najmanj do«, vsebnost HMF-ja ne sme biti višja od 40 mg/kg (za med iz sistema SMGO 15 mg/kg). Zavedati se moramo, da bo kupec med najverjetneje postavil na kuhinjsko polico, tako bo v pribl. dveh letih vsebnost HMF-ja lahko narastla na približno 40 mg/kg. Če smo imeli prej med že sami v skladišču, moramo upoštevati tudi to dejstvo. Če smo med utekočinjali, moramo upoštevati, da smo tudi pri utekočinjanju pridelali nekaj HMF-ja, in moramo temu primerno rok uporabnosti skrajšati.

Skratka: rok uporabe medu ni neomejen, lahko pa je uporaben več let, če je skladiščen na hladnem. S staranjem izgublja svojo vrednost, če pa nanj gledamo kot na sladilo, pa bo tudi po več desetletjih boljše sladilo kot navadni sladkor.

Mag. Andreja Kandolf Borovšak

Svetovalka JSSČ za zagotavljanje varne hrane
andreja.kandolf@czs.si

 SMGO š t e v e c	Število novih članov SMGO januarja 2017	Število članov, ki so izstopili januarja 2017	Število vseh članov SMGO januarja 2017
		5	0
Za vključitev v kakovostno shemo »Slovenski med z zaščiteno geografsko označbo« navežite stik z go. Natašo Lilek: po tel.: 040/436 519 ali 01/729 61 29 oz. na e-naslovu: natasa.lilek@czs.si. Več informacij najdete na spletni strani www.slovenskimed.si pod rubriko SMGO.			

Nov pravilnik o splošnem označevanju živil, ki niso predpakirana

6. 2. 2017 je začel veljati nov Pravilnik o splošnem označevanju živil, ki niso predpakirana (Ur. l. RS, št. 66/2016). Ta pravilnik določa način označevanja živil v prometu, ki (1) niso predpakirana, (2) so pakirana na mestu prodaje na zahtevo končnega potrošnika in (3) so predpakirana za neposredno prodajo.

Živila predpakirana za neposredno prodajo v veliki meri prodajajo tudi čebelarji. To so živila, ki jih nosilec živilske dejavnosti, se pravi čebelar, zapakira brez prisotnosti kupca v enem izmed svojih obratov in jih trži v okviru istega ali drugih svojih obratov.

Predpakirana živila za neposredno prodajo, **ki jih prodajamo na mestu, kjer smo jih zapakirali, morajo imeti označeno:**

- ime živila v skladu s prvim do četrtem odstavkom 17. člena Uredbe 1169/2011/EU;
- navedbe iz 2. točke dela A priloge VI Uredbe 1169/2011/EU za živila, ki so bila pred prodajo zamrznjena in se prodajajo kot odtajana;
- ime ali naziv in naslov ali sedež nosilca živilske dejavnosti;
- državo porekla ali kraj izvora za živila;
- kategorijo oziroma razred živila, če je predpisan s posebnimi predpisi;
- za živila, ki so z mikrobiološkega vidika hitro pokvarljiva, datum uporabe;
- podatke o alergenih iz priloge II Uredbe 1169/2011/EU.

Živila, ki so pakirana za neposredno prodajo in se tržijo v drugem obratu istega nosilca živilske dejavnosti, kot so bila zapakirana (npr. tržnica), pa morajo poleg naštetega imeti označena še neto količino in datum uporabe. Če prodajate v trgovini drugega nosilca dejavnosti, ta pravilnik za to vrsto živil za vas ne velja in ostaja vse po starem.

Tudi če prodajate samo na domu, imate LAHKO zapišana neto količino in datum uporabnosti v skladu z Uredbo 1169/2011/EU. Čebelarji, ki ste v sistemu Slovenski med (SMGO), morate še vedno označevati tudi serijo/lot živila. Za čebelarje, ki prodajate samo na domu ali na tržnicah, tudi ne velja zahteva glede velikosti črk na nalepkah.

Če poenostavimo, čebelarji, ki med prodajate samo doma in niste vpisani v Register živilskih obratov (pri popisu družin na obrazcu označite *NE* pod oznakama *med* in *čebelje pridelke oddajam na trg*), morate na nalepki na MEDU imeti označene: **ime izdelka, naziv proizvajalca, državo porekla**, tisti, ki pa izdelke prodajate še kje drugje (npr. tržnica), morate biti vpisani v Register živilskih obratov in poleg zgoraj navedenih podatkov imeti zapišana tudi **neto količino in datum uporabnosti**.

Mag. Andreja Kandolf Borovšak, svetovalka JSSČ

Na kaj moramo biti pozorni pri nakupu čebel

Kdor želi danes imeti čebele, mu ni treba tako kot v daljni preteklosti hoditi po gozdu in iskati dupel, naseljenih s čebelami, saj jih lahko preprosto kupi. Čeprav je nakup čebelje družine dokaj preprost, je veliko težje postati čebelar. S tem ne mislim čebelarja v formalnem smislu, ampak mislim na čebelarja v pravem pomenu besede, ki za svoje družine uspešno skrbi, natoči kakšen kilogram medu in jih uspešno prezimi.

Cenejši nakup čebelje družine pomeni nakup roja ali čebel, ki niso na satju, tako imenovanih paketnih čebel. Za nakup take družine ne potrebujemo toliko znanja in časa. Taka družinica zna v veliki meri sama poskrbeti zase, če ji le zagotovimo panj, satne osnove, hrano in vodo. Čebeljo družino je možno kupiti tudi na satju. Seveda je taka družina dražja in zahtevnejša za oskrbo. Vendar lahko od nje pričakujemo hitrejšo in večje donose, česar od roja in paketnih

čebel ne moremo pričakovati. Pri nakupu roja ali paketnih čebel je pomembno omeniti še dejstvo, da pri nakupu ne kupujemo satja. S tem se izognemo prenosu ostankov različnih snovi, ki so lahko v vosku.

Pri premikih čebel zaradi prodaje **prodajalec podpiše izjavo: Promet s čebelami**, ki je objavljena na spletni strani ČZS. Izjava je ista kot jo potrebujemo ob premikih čebel na pašo. S podpisano izjavo čebelar zagotovi, da njegove čebele ne kažejo znakov hude gnilobe čebelje zalege. Veterinar potrdi, da za območje, v katerem se nahaja čebelnjak, ne velja prepoved prometa zaradi pojava hude gnilobe čebelje zalege, niti ni postavljen sum bolezni.

Pred premikom čebel zaradi prodaje mora čebelar upoštevati tudi 27. člen Pravilnika o ukrepih za preprečevanje širjenja in zatiranja hruševega ožiga. Ta določa, da je premik čebeljih družin zaradi prodaje ali paše z okuženega območja, žarišč okužbe in pripadajočega varovalnega pasu iz drugega odstavka 4. člena tega pravilnika na ogrožena območja v bližino sadovnjakov prepovedan vse dotlej, dokler traja nevarnost hruševega ožiga. Ne glede na določbe

prvega in drugega odstavka 27. člena lahko čebelar premesti čebelje družine, če pred njihovim premikom izvede enega od karantenskih ukrepov. Čebelar je dolžan na prevozno enoto namestiti obvestilo oz. izjavo katerega od karantenskih ukrepov je izvedel in obvestiti pristojnega inšpektorja o nameri premeščanja. Vse

podrobne informacije o okužbah s hruševim ožigom dobite na Fitosanitarni upravi RS na njihovi spletni strani www.uvhvvr.gov.si in na tel. 01/300 13 00.

Nakup oz. ogled čebeljih družin izvedemo v poznem popoldanskem času. Čebel ne kupujemo zvečer ali ponoči, tudi zjutraj je ocena števila čebel v panju težja, saj je večina pašnih čebel izven panja. Čebele vedno kupujemo od čebelarjev, ki so od nas oddaljeni vsaj 3 km zračne linije. V nasprotnem primeru se bodo vse pašne čebele vrnile k prodajalcu.

Na kaj moramo biti pozorni:

- Pred pregledom čebel v panju pogledamo okolico čebelnjaka, napajalnik in sam čebeljak. Že s tem lahko vidimo in ocenimo, kakšno higieno zagotavlja čebelar, ki nam prodaja čebele.
- Pozorni smo tudi na dogajanje na sami bradi panja, če se čebele normalno gibljejo, izletavajo in ventilirajo. Pozorni smo na njihovo telesno razvitost in na morebitno prisotnost belih in črnih mumificiranih ličink.
- Ko pregledamo zunanost, pogledamo še v notranost panja, če nam prodajalec seveda to dovoli. Drugače počakamo in pregledamo ter izbiramo ob selitvi, ko smo se že odločili za nakup. Zanimajo nas stanje za-

leže, število čebel in zaloge medu ter cvetnega prahu. Videti moramo čebeljo populacijo v vseh fazah razvoja, od jajčeca, ličink, pokrite zalege do panjskih in pašnih čebel. Zalega mora biti lepo strjena, nad njo morajo biti venci s hrano, ob gnezdu pa dovolj cvetnega prahu. Tudi pri pregledu zalege namenimo pozornost poapneli zalegi v celicah, ki jo opazimo po spremembi ličink v suho belo ali sivočrno mumificirane ličinke. To je zelo pomembno, saj je to pogojno kužna bolezen pokrite zalege.

- Pozorni moramo biti tudi na staro satje, saj je tudi to eden od pokazateljev dobrega čebelarja.
- Pazimo tudi na obarvanost čebel. Tistih družin, katerih delavke imajo prvi ali več obročkov na zadku rumenno obarvanih, ne kupujemo, saj so primerne za izločitev iz nadaljnje vzreje. Priporočamo uporabo čebeljih matic, ki so vzrejene s strani odobrenih vzrejvalcev, ki matice vzrejajo pod nadzorom rejske organizacije.
- Če je le možno, se pred nakupom seznanimo z uporabo zdravil za zatiranje varoj. Z vpogledom v veterinarski dnevnik in v zapiske o odpadu varoje lahko predvidimo stanje čebelje družine z napadenostjo varoj.

Ko vse zgoraj naštetje dejavnike preverimo in jih odklikamo, je taka čebelja družina primerna za nakup. Vendar bodite ob prenosu družine v svoj panj prisotni in spremljajte stanje posameznega sata in količine čebel na njem, da ne boste plačali praznega sata po ceni sata z zalego. To še posebno velja za čebelarje začetnike, ki nameravate opraviti prvi nakup čebelje družine. Zato vam svetujem, naj vam pri nakupu pomaga in svetuje mentor ali bolj izkušen čebelar.

Za zaključek še en nasvet prihodnjim čebelarjem: Nakup čebelje družine dobro premislite in upoštevajte, da tudi čebele potrebujejo veliko naše pozornosti. Z nedoslednim ravnanjem ne povzročate škode zgolj svoji družini, temveč tudi čebeljim družinam in čebelarjem v okolici.

Aleš Bozovičar

svetovalec JSSČ za tehnologijo čebelarjenja
ales.bozovicar@czs.si

Registracija čebelnjakov

Register čebelnjakov je elektronska evidenca, ki jo je vzpostavilo Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Republike Slovenije in vsebuje podatke o čebelarjih, čebelnjakih, stojiščih ter o številu čebeljih družin in podatke o njihovih premikih.

Omenjeni register vodi Uprava RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin z namenom:

- varovanja zdravja čebel,
- zagotavljanja varne hrane,
- zaščite kranjske čebele kot avtohtone rase,

- zagotavljanja porekla slovenskega medu in drugih čebeljih pridelkov,
- spremljanja samega številčnega stanja čebeljih družin,
- finančnih ukrepov in
- nadzora v prometu s čebelami.

Foto: MB

Registrska oznaka čebelnjaka

Čebelnjak je prostor, v katerem so nameščene čebele. Lahko je to stalni objekt z naseljenimi čebeljimi panji, geografsko zakrožen kmetijski, gozdni ali urbani prostor, na katerem so postavljeni prosto stoječi čebelji panji, ali premična prevozna enota z naseljenimi čebeljimi panji. Vsak čebelnjak mora biti registriran v Registru čebelnjakov. Vlogo za registracijo čebelnjaka mora vložiti čebelar na upravo najpozneje 30 dni po naselitvi čebelnjaka. Vloga je tudi na naši spletni strani www.czs.si v zgornji vrstici pod rubriko Tehnologija. Po uspešni registraciji vsak čebelar prejme registrsko oznako in obvestilo o vpisu v Register čebelnjakov. Čebelar mora čebelnjak označiti z registrsko oznako čebelnjaka na vidnem mestu, najpozneje v sedmih dneh od prejema registrske oznake čebelnjaka. Čebelar, ki je že registriran v Registru čebelnjakov, lahko registrira začasni čebelnjak za obdobje do največ dveh mesecev. Vlogo

za registracijo začasnega čebelnjaka izpolni čebelar pred želenim premikom čebel in jo posreduje veterinarju, ki potrjuje izjavo za promet s čebelami, v skladu s predpisi, ki določajo ukrepe za ugotavljanje, zatiranje, obveščanje in preprečevanje boleznih čebel.

Žal se na območju Slovenije še vedno pojavlja veliko čebelarjev, ki niso vpisani v uradne evidence in ne spoštujejo Pravilnika o označevanju čebelnjakov in stojišč (Ur. l. RS, št. 117/08, 55/13 in 92/15). **Taki čebelarji drugim predstavljajo stalno grožnjo v primeru izbruha kužne bolezni in pojava škodljivcev čebelje družine. Zaradi tega je še kako pomembno, da so vsi čebelnjaki vpisani v Register čebelnjakov, pa tudi če je v čebelnjaku en sam naseljen panj.** Vpis v register čebelnjakov bi moral biti v interesu vseh. Velikokrat taki čebelarji bodisi zaradi nevednosti bodisi malomarnosti botrujejo različnim zdravstvenim težavam v čebelarstvu.

Največji pregled nad takimi čebelarji pa imamo prav sosednji čebelarji oz. čebelarska društva na svojem območju. Zato vam svetujem, da, če poznate take čebelarje, o tem obvestite čebelarsko društvo s tistega območja. Društvo pa v nadaljevanju pošlje obvestilo z informacijo, kje lahko vpis uredijo in zakaj je to potrebno. Če do vpisa v register čebelnjakov še vedno ne pride, vam svetujem, da kot društvo **take čebelarje prijavite kmetijski inšpekciji**, ki se bo ustrezno odzvala in jih prekršku primerno kaznovala. Le na takšen način bomo zagotovili pogoje, ki bodo enaki in pravični za vse.

Aleš Bozovičar, svetovalec JSSČ

Čebelarjeva opravila v marcu

Pri nas je marca lahko že zelo toplo vreme in narava pohiti, kajti Bela krajina ima močan vpliv iz Panonske nižine in pomlad nas rada obiše s sončnimi dnevi nekoliko prej kot drugo Slovenijo. Vendar s severa naše države preko kočevskega hribovja in Gorjancev prihrumi nazaj zima, ki z mrazom naredi veliko škodo pri čebelah zaradi ohladitve ter pomori rastlinje in uniči prve paše. Zato se moramo čebelarji na to pripraviti in ustrezno ukrepati tako, da se ta težava čim bolj zmanjša.

Bom že pregledal družine ali še ne

Takoj na začetku marca, ko so napajalniki za čebele razkuženi in napolnjeni z vodo, v katero je dodana na 20 l vode ena velika žlica jodove raztopine (ne tinkture) za razkužilo vode, bom večkrat opazoval čebele ob dopoldanskih izletih in njihovo obnašanje na izletnih bradah. Če pomlad ni pre-

zgodnja, ta mesec še ne pregledujem čebeljih družin, tako da bi premikal satja, razen kadar je to nujno potrebno.

Kako vzrejam trote

Ta mesec pa že veliko razmišljam o pripravi družin za vzrejo trotov, ki so na plemenilni postaji Rog Ponikve, v gozdu, na višini več kot 850 metrov nad morjem. To je pet AŽ-panjev, ki na 22 satih brez matične rešetke preživijo zimo ob veliki količini medu (zadnje točenje ostane pribl. 18 kg) in pribl. 35 l jeseni dodane sladkorne raztopine v razmerju ena proti ena. Ta količina zaloge je dovolj za nekeje do konca maja, ker pa morajo vzrediti trote prej, je treba z njimi ravnati nekoliko drugače. Takoj marca, ko je pot prevozna, se odpravim do njih in nesem vsaki družini med 6 in 7 kg strjenega medu. Med je v odrezane plastične steklenice natočen od jeseni in je popolnoma trd (najboljši je kostanjev), vsaka družina dobi dve ali tri steklenice medu in dva nezgrajena gradilnika. Čebele dobe en gradilnik poleg zalege, drugega pa na drugo stran, odmaknjena od zalege za en sat, poln medu. Strjeni med pa se da na mesto spodnjega mrežnega okvira, ki drži satnike.

Napajalniki z vodo za čebele

Nato vrnem izolacijsko peno in panj zaprem. Marca, čeprav je zunaj sneg, družine izdelajo gradilnike in zaležejo trotovino. S tem je marčevsko delo vzreje končano, razen pomladanskega zbiranja vzorcev mrtvic za NVI. Pripravim in razkužim še plemenilčke, ki jih bom potreboval za vzrejo. Ves očiščen material, potreben za vzrejo, gre za 20 dni v 200-litrski sode, na vrh pa zlijem 2 dl 98-% očetne kisline. Sode zaprem in pustim na soncu, da se material razkuži.

Hranjenje družin za prevoz na pašo

Marca nekoliko spodbudim s hranjenjem tudi čebelje družine, ki so namenjene za prevoz, in čebele na stalnem čebelnjaku. Dokler je bil še socializem in je bilo vse plansko gospodarstvo, sem točno vedel, kdaj je treba začeti špekulativno hraniti. Oljna repica je začela cveteti na Hrvaškem približno 25. aprila, zato sem jih začel hraniti nekje do petega marca. Sedaj je pa demokracija in na Hrvaško več ne vo-

Strjen in penast kostanjev med v odrezanih plastičnih steklenicah za krmljenje pri vzreji trotov

zimo, zato je najvažnejše določiti, kdaj bo zacvetela akacija, ki običajno na pasišču, kamor vozim že trideset let, zacveti med desetim in šestnajsti majem. Bilo pa je tudi leto, ko je zacvetela že 27. aprila. Zato dobro preštudiram začetni čas spodbujevalnega hranjenja

za predvideno pašo. **Hranjenje se mora začeti vsaj šest tednov pred začetkom paše in končati vsaj tri tedne pred pašo**, tudi če je treba kakšno družino okrepiti s pokrito zalego pred pašo. To bom naredil najpozneje dva tedna pred prevozom na pašo. To pomladansko špekulativno hranjenje, ki ga imenujem lobiranje za boljše donose medu, bom izpeljal s pomočjo strjenega medu. Vsaka družina bo dobila po en kilogram popolnoma strjenega medu, ki nastane pri polnjenju kozarcev za prodajo. Pri polnjenju so zadnji trije kilogrami iz serije tako mešani s peno (penasti), da tak med ni za prodajo, zato ga zbiram celo leto in pustim, da se strdi, in takega potem dam spomladi čebelam.

Najvažnejše je določiti, kdaj se bo na območju, kjer čebelarite, začela prva glavna paša, temu časovno prilagoditi začetek spodbujanja razvoja.

Ta med čebele stopijo in pojedjo v dveh do treh tednih, kar lepo pospeši zaleganje, in čebele, ki se izvalijo iz te zalege, nabirajo na predvideni prihajajoči paši. Ko družine pojedjo dano količino hrane, jim je več ne dam (seveda morajo imeti dovolj zaloga), zato da tik na začetku paše ne bi imele preveč zalege in ne bi med pašo preveč čebel delalo kot negovalke, ampak bi jih večina šla na pašo, ko bo ta izredna (in jaz mislim, da bo to letos).

Čistoča in kaj naredim s testnimi vložki

Marca bom pregledal in očistil še vse testne vložke (če najdem kaj sumljivega, si zapišem) in jih spravil za novo kontrolo konec julija. Lovilcev imam za 90 % družin in jih marca odstranim, da se v njih ne nabirajo odpadki. V pašni dobi jih nimam nikoli v panju, tako da čebele lahko vse očistijo, tudi podnice. Bili so časi, ko sem poslušal, kako je potrebna stalna kontrola varoj in da je treba imeti vedno testne vložke v panjih, a ugotovil sem, da mi jih ne uspe redno očistiti, in pri družinah, pri katerih je bila neopazna količina poapnele zalege, je del »mumije« padel v lovilec, ki ga čebele niso mogle očistiti, in trosi so se začeli širiti po družini vedno bolj intenzivno, dokler ni prišlo do popolnega izbruha poapnele zalege. **V času intenzivnega razvoja čebelje družine, ki je bila pravilno v predhodnem letu dovolj očiščena varoj, ni treba, razen rednega izrezovanja pokrite trotovine, skrbeti in izvajati nobenih ukrepov proti varoji.**

Če bo marca dovolj toplo, bom konec meseca očistil še propolis iz zapiralnih okvirjev in mrežic na njih ter sten zadnjega dela panja, če pa temperatura tega ne bo dovolila, bom to opravil aprila, skupaj s čiščenjem prizidkov in matične rešetke. Tu nabrani propolis zavržem, ker je zmešan z voskom, ima ostanke trdih kovin (kovinski deli panja) in ker so ga čebele nabirale čez celo leto.

Kako uporabljam panjski list

Marca je tudi zadnji čas za zamenjavo panjskih listov. Na nov panjski list obvezno prepisem naslednje podatke. Če je matica iz prejšnjega leta, se zapiše številka, če jo ima, in je enaka številki panja. Če je preležena, se zapiše čas, ko je začela zalegati. Maticice, ki še nimajo številke, se nato označijo na list, označevale se bodo v toplejšem delu aprila. Maticice, ki so iz vzreje plemenilne postaje in so bile dajane iz katerega koli vzroka, pa imajo številko panja in odrezano eno zgornje krilo. Obenem imajo te maticice zraven panjskega lista še listek, na katerem piše, pod katero številko so registrirane na Kmetijskem inštitutu Slovenije. Iz te evidence se vidi njihov rodovnik za trinajst let nazaj. Maticam, ki so starejše od leta ali več in imajo številko od vzreje in listek inštituta, bom na nov list zapisal leto rojstva in donos medu, pridnost in rojilno razpoloženje za vsa leta, ki so jih preživeli. To potrebujem za vzrejni material na plemenilni postaji. Matic, ki pridejo v izbor za vzrejo, je med dva in štiri odstotke in ne več. Druge podatke bom sproti beležil celo leto.

Ljubezen do čebel z medovitimi rastlinami

Marca se zavedam tudi, da moram posaditi vsaj kakšno medovito drevo, in to tudi delam, zato predlagam vsakemu čebelarju, da za vsako novo družino, ki jo nastavi v čebelnjak, posadi vsaj deset medovitih dreves. Medu na kolesih, s prevažanjem, ni preprosto pridelati, zato poskrbite, da bodo v bližini vašega čebelnjaka rastle medovita drevesa. Ko se mi mladi čebelar pohvali, da je povečal čebelarstvo za neko količino družin, s tem pokaže svoj pohlep po medu. Če pa posadi tudi medovite rastline za svoje čebele, se vidi njegova ljubezen do čebel in splošnega dobrega ter do narave. Naša dežela se zarašča z jelšami, brezami in praprotjo. Zakaj se ne bi s cvetočimi rastlinami?

Jože Sever – Semič

cebelarstvo.sever@gmail.com

Panjski list z registriranimi maticami od leta 2003 dalje. Matica, ki je sedaj na njem, ima rdečo številko, stara je 4 leta in bo predlagana za vzrejo v letu 2017. V štirih letih ni rojila in je bila nenapadalna ter z nadpovprečnim donosom medu.

Opozorilo čebelarjem!

Letošnja poraba hrane preko zime je bila relativno visoka, zato čebelarjem svetujemo, da ob primernem vremenu, ko temperature to dopuščajo, torej pri približno +12 °C, nujno preverijo stanje zaloga hrane v panjih. Če se ugotovi pomanjkanje hrane, je najbolje dodati medeni sat z nastrganimi pokrovc iz zaloge ob gnezdo. S tekočo hrano lahko začnemo krmiti, ko so temperature dovolj visoke, nekje sredi marca, dodajanje pogač lačnim družinam oz. družinam, ki jim v spomladanskem času primanjkuje hrane, odsvetujemo.

Jure Justinek, vodja ONS

Obraznava aktualnega zdravstvenega stanja čebel na seji Sveta za čebelarstvo

Dne 26. 1. 2017 je na Veterinarski fakulteti v Ljubljani potekala 10. seja Sveta za čebelarstvo. Na seji so se člani sveta seznanili s podatki glede aktualnega zdravstvenega stanja v čebelarstvu.

Osrednji temi seje sta bili obravnava in uskladitev predlogov za izboljšavo zdravstvenega stanja čebel. Za pripravo nabora predlogov se je sestala posebna delovna skupina,

ki so jo predlagali člani Sveta na prejšnji, 9. seji. Nabor predlogov je bil predstavljen članom Sveta, ki so sprejeli naslednje sklepe:

- Javna svetovalna služba v čebelarstvu bo v spomladanskem času izvedla 60 predavanj na temo »Dobra oskrba čebel skozi vse leto«.
- NVI bo v spomladanskem času izvajal izobraževanja z

- vključenim praktičnim prikazom metod za preverjanje napadenosti čebel z varojami ter prikazom pravilne uporabe registriranih zdravil za zdravljenje varoze.
- JSSČ bo v glasilu SČ ponovno objavila obvestilo o nujnosti registracije vseh stojišč v uradne evidence.
 - Na letošnjem 55. mednarodnem kmetijsko-živilskem sejmu AGRA (Gornja Radgona, 26.–31. avgust) bo JSSČ organizirala javno razpravo na temo »Mentorji za čebelarje začetnike v čebelarskih društvih«. Na podlagi zaključkov razprave bodo pripravljena navodila o dobri praksi delovanja mentorjev v ČD ter nabor njihovega potrebnega znanja.
 - JSSČ bo vsem registriranim čebelarjem na začetku maja poslala zgibanko z osnovnimi informacijami glede zati-

ranja varoze; vsebino pripravi NVI v sodelovanju z JSSČ. V zgibanki bo izpostavljena tudi nujnost skupnega zatiranja varoj na posameznem območju v Sloveniji.

- Člani sveta so Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano RS predlagali tudi, da do letošnje jeseni pripravi pravilnik o obveznem zatiranju varoze.

Na seji je bila v nadaljevanju izpostavljena problematika reševanja območij s hudo gnilobo. Ob tem so bili podane možne rešitve, zaradi česar se bodo v nadaljevanju sestali veterinarji NVI in predstavniki Uprave za varno hrano veterinarstvo in varstvo rastlin.

Dr. Peter Kozmus,
predsednik Sveta za čebelarstvo

Čebelam najprijaznejša občina 2016 – 1. mesto: Občina Mežica

Foto: Arhiv Občine Mežica

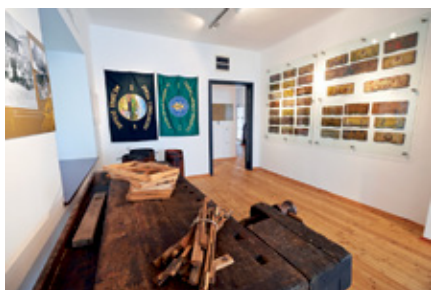
Drevored japonskih češenj

Ob peti obletnici izbora najprijaznejše občine čebelam je ČZS med tremi finalisti podelila prvo mesto naši občini Mežica. Vsekakor smo se zavedali tehtnosti in pomembnosti vsebine, ki je letos v občini Mežica finančno podprla čebelarsko dejavnost.

Občinski svet Občine Mežica je na začetku tega leta sprejel spremembe in dopolnitve Pravilnika o kmetijstvu prav v vsebini, vezani na čebelarstvo. S tem je prvič ustvaril pogoje, da so se lahko na razpis za občinska sredstva za kmetijstvo prijavi tudi

čebelarji, ki imajo registrirane čebelnjake in so iz občine Mežica. Ukrepi pomoči se nanašajo na tehnično pomoč in zdravljenje čebel. Takšen pristop lokalne pomoči mo-

Foto: Arhiv Občine Mežica

Čebelarska zbirka Mežica

tivira tudi majhna čebelarstva, da svoje čebelnjake registrirajo, in čebelarje, da ne posegajo po zdravilih na črnem trgu. Pomoč na lokalnem območju je izjemnega pomena za ohranitev razpršenosti čebelnjakov in ohranjanje naše avtohtone čebele, kranjske sivke. Lepo bi bilo, če bi vse občine v Sloveniji v svoje pravilnike vnesle čebelarjenje in s tem omogočile pomoč tudi majhnim čebelarstvom. Občina Mežica je že v letu 2013 iz proračunske postavke za naravne nesreče kupila 45 čebeljih družin in tako pomagala ohraniti življenje v naših čebelnjakih, ki so jih varoje skoraj opustošile.

V središču Mežice imamo od leta 2012 lepo urejeno Čebelarsko zbirko, zgodovinski prikaz čebelarjenja v Zgornji Mežiški dolini. Mežica je dolga leta imela vlogo povezovanja koroških čebelarjev, zato morda ni bilo naključje, da je leta 1991 takratni predsednik ČD Mežica krasil naslovnico Slovenskega čebelarja s svojo čebelarsko obleko.

Mesto Mežica je zeleno mesto s številnimi zelenicami, prijaznimi do čebel. Lastniki hiš z občutkom za naravo skrbijo za svojo okolico, skrb se kaže v zasajenih in negovanih sadnih drevesih, pisanih vrtovih in hišah, na katerih se bohotijo cvetlice. Okoliške kmetije pa še vedno krasijo visokodebelni sadni sadovnjaki.

Vsi smo veseli tega priznanja, saj se skoraj vsak najde v njem. Veseli smo, da je bila tudi občina Črna na Koroškem med prejemniki priznanj. To nas navdaja z upanjem, da se v našo Mežiško dolino spleča vlagati vse napore, da postane okoljsko prijazna tudi do ljudi.

Ema Žagar, predsednica
Komisije za kmetijstvo in članica UO ČD Mežica

Priznanje občini Mežica

Foto: Arhiv Občine Mežica

Čebelam prijazna občina 2016 – 2. mesto: Občina Črna na Koroškem

Občina Črna na Koroškem leži na severu Slovenije, tik ob meji z Avstrijo, in meri 156 km², od katerih kar 80 % predstavljajo gozdovi z medovitimi gozdnimi vrstami: smreko, gorskim javorom, jelko, hojo in macesnom.

Občina je zelo razvejana, saj jo sestavljajo številne doline, obdane z visokimi hribi in mogočnimi vrhovi Pece, Olševe, Raduhe, Smrekovca in Uršlje gore. Po dolinah in prisojnih pobočjih v Topli, Bistri, Podpeci, Javorju, Koprivni, Žerjavu in Jazbini je dovolj sonca za bujno cvetje in zelenje. Po občini pa raste tudi veliko lip, ki so jih sadili že naši predniki, predvsem zaradi dolgoživosti, odpornosti in simbolnega pomena. Najbolj znana je Najevska lipa na Ludranskem vrhu – mati vseh slovenskih lip, pod mogočno krošnjo katere se vsako leto zberejo številni obiskovalci in državniki.

Občina Črna na Koroškem si zaradi bremen iz preteklosti zelo prizadeva za vzpostavitev in ohranjanje zdravega in čistega okolja, zato so vse javne površine, parki in zelenice v Črni na Koroškem in Žerjavu zelo lepo urejeni, vsako leto se po posvetovanju s čebelarji posadijo številne medovite rastline, ki bujno cvetijo in so poleg lepega videza privlačne tudi za čebele.

Na večjih površinah je občina v sodelovanju z učenci osnovne šole posadila sadno drevje – okrasne hruške –, prav tako pa vsako leto poskrbi, da so na vseh javnih zgradbah, ograjah mostov in uličnih svetilkah nameščena cvetlična korita in lončki s cvetočimi rožami.

Vsi krajani spomladi na okenske police in balkone svojih stanovanj postavijo cvetoče rastline, ki privabljajo čebele in

Čebelarji sodelujejo na tradicionalnih prireditvah.

Novorojenčki prejmejo sadno drevo.

poskrbijo za res izjemno podobo kraja v spomladanskem in poletnem času. Temu zgledu pa sledijo tudi lastniki podjetij in obrtniki.

Občina vsako leto pripravi sprejem za novorojenčke in njihove starše ter jim podari sadno drevo, ki ga lahko posadijo doma ali v skupnem sadovnjaku pri Vrtni kralj Matjaž.

V občini delujeta dve čebelarški društvi, Črna in Žerjav, katerih dejavnosti občina vsestransko podpira in s katerima aktivno in vzorno sodeluje na številnih področjih. Obe društvi imata lepo urejen dom, tako da imajo člani čebelarških društev zelo dobre pogoje za druženje, izobraževanje in vse druge dejavnosti. Obe društvi izvajata številne dejavnosti, v katere se vključujejo vse ciljne skupine prebivalcev.

Občina čebelarjenje vključuje tudi v turistično ponudbo, saj čebelarji s svojo ponudbo in predstavijo dejavnosti sodelujejo na vseh tradicionalnih prireditvah v občini, prav tako pa obiskovalcem predstavljajo stalno razstavno zbirko *Človek po svetu – čebela po cvetu*, ki je postavljena v TIC-u Topla in prikazuje zgodovino razvoja čebelarstva na Slovenskem in Koroškem, razvoj in delo čebelarja, čebele ter številna orodja in pripomočke za prido-bivanje medu.

Irena Nagernik

Foto: Arhiv Občine Črna na Koroškem

Lepo urejene javne površine in objekti v občini

Stalna razstava Človek po svetu – čebela po cvetu

Čebelam prijazna občina – 3. mesto: Mestna občina Ljubljana

V letu 2016 se je Mestna občina Ljubljana (MOL) že drugič uvrstila med tri čebelam najprijaznejše občine v Slove-

niji. V letu 2015 je osvojila drugo mesto, 2016 pa tretje. V letu, ko je Ljubljana s ponosom nosila naziv Zelena prestol-

Pohod po Čebelji poti – ogled Plečnikovega čebelnjaka v Trnovem

nica Evrope, je bila prav gotovo tudi »čebelja prestolnica« Evrope.

Urbano čebelarjenje ima v Ljubljani bogato zgodovino in tradicijo. Tudi arhitekt Jože Plečnik, ki sam ni bil čebelar, je postavil na svojem vrtu v Trnovem čebelnjak, ki je danes ena od zanimivosti na Čebelji poti, ki je bila odprta konec leta 2015. Ljubljana je torej že od nekdaj prijazna čebelam in nudi prijazne pogoje za čebelarjenje. Samo znotraj avtocestnega obroča so trenutno registrirani 103 čebelnjaki, kjer danes meščanke in meščani Ljubljane čebelarimo na svojih vrtovih. Še bistveno več pa je čebelarjev in čebelnjakov na področju podeželja MOL. V Ljubljani deluje kar pet čebelarskih društev (ČD Ljubljana Moste - Polje, ČD Ljubljana center, ČD Barje, ČD Tacen in ČD Urbani čebelar), ki imajo skupaj 381 članov.

Ljubljana zasaja na javnih površinah (zelenice, rondoji, parki) trajnice in medovite rastline. Trenutno so za potrebe promocije čebelarstva in čebel zasnovani trije medoviti vrtovi: Medoviti vrt na Grbi, Viška hiška in Grajski medoviti vrt. MOL in BTC s partnerji sta v letu 2016 izvedla skupno akcijo Pomagajmo čebelici v mestu: Ocvetličimo okna in balkone.

Projekt Čebelja pot Ljubljana je uspešno zaživel. Čebelja pot ni samo pot, ki vodi po ljubljanskih točkah zanimivosti v povezavi s čebelo in čebelarjenjem v Ljubljani, temveč gre za gibanje podobno mislečih, ki z najrazličnejšimi dejavnostmi skrbimo za blaginjo čebel v mestu. Trenutno združuje že 30 partnerjev, od izobraževalnih in kulturnih institucij, institucij povezanih z zdravjem do gospodarskih institucij ter seveda čebelarjev in čebelarskih društev. Vodenje po Čebelji poti je eden od inovativnih produktov v stalni ponudbi Turizma Ljubljana.

Leta 2016 so v MOL potekali številni čebelarsko obarvani dogodki. Že drugo leto zapored je MOL pripravila v središču Ljubljane na Stritarjevi ulici Medeni dan, na katerem so se predstavili člani Čebelje poti. Že četrto leto zapored je bil v okviru Festivala za tretje življenjsko obdobje v Cankarjevem domu en dan posvečen predstavitvi čebelarjenja in čebelarstva v MOL. V prvem tednu oktobra je bil izveden Teden medenih sladk v Ljubljani. MOL je s ČZS in Čebelarskim muzejem Radovljica sodelovala pri pripravi razstave

Razstava Urbana čebelja domovanja

Ohranimo čebele na Ljubljanskem gradu, v podporo razglasitve 20. maja za svetovni dan čebel. MOL je soorganizirala tudi dogodek slikanja panjskih končnic na Kongresnem trgu, v sodelovanju z OŠ Antona Janše iz Radovljice. V sodelovanju s Fakulteto za arhitekturo so v BTC Cityju odprli razstavo Urbana čebelja domovanja, kjer so bile predstavljene zasnove študentov za urbane čebelnjake in stojišča.

Zaradi vse večjega zanimanja za postavljanje čebelnjakov znotraj avtocestnega obroča, v urbanem tkivu, je MOL v sodelovanju s čebelarji, čebelarskimi društvi in Kmetijskim inštitutom Slovenije izdelala priporočila, v katerih so določeni tako postopek pridobivanja zemljišč, potrebna usposobljenost čebelarjev, maksimalno število dovoljenih panjev na eni lokaciji, oddaljenost med posameznimi panji kot tudi strokovne smernice ustreznega načina čebelarjenja.

Ljubljanski gozdni med – protokolarno darilo MOL

Čebelarji smo redni gostje promocijskih in drugih javnih dejavnosti, ki potekajo v MOL na temo čebelarstva. V letu 2016 je bilo v različnih medijih objavljenih več kot 70 člankov o mestnem čebelarstvu in čebelarskih dejavnostih v MOL. Od leta 2015 MOL vključuje čebelje pridelke in izdelke v ponudbo protokolarnih daril. Za ta namen je bila že izdelana tudi enovita celostna grafična podoba.

Ljubljana je čebelam prijazno mesto in lahko služi kot zgled dobrih praks zlasti drugim mestnim občinam v Sloveniji. Seveda pa tudi širše izven naše domovine.

Aleš Süssinger, predsednik ČD Barje in usklajevalec skupne prijave za akcijo ČZS Čebelam najprijaznejša občina

Predstavitev Čebelarskega društva Krka in Zagradec

V junijski izdaji SČ daljnega leta 1907 je bila v rubriki »Vesti iz podružnic« objavljena tudi novica o ustanovnem čebelarskem shodu na Krki: »Na Binkoštno nedeljo 10. maja 1907 popoudne je bil v gostoljubnih prostorih gosp. Magovca ustanovni čebelarski shod na Krki. Udeležba je bila prav dobra. Predaval je v popolno zadovoljstvo gosp. Anton Likozar iz Ljubljane. Pristopilo je mnogo novih udov, ter se je takoj ustanovila lastna podružnica. Izvolil se je sledeči odbor: Jožef Bregar iz Znojil, predsednik, Alojzij Globokar, podpredsednik, Anton Škufca, blagajnik, Franc Berčar, odbornik in Jožef Košak, tajnik. Ob ustanovitvi se je v čebelarsko podružnico včlanilo 19 članov, ki so plačali po dve kroni avstrijske veljave članarine.«

Tu je bil postavljen temelj Čebelarskega društva Krka, ki se je v vseh teh letih ohranjalo in krepilo ter je sedaj 110 let po ustanovitvi še vedno dejavno vpeto v naše okolje. Čebelarska dejavnost je v prostorih sedanje Občine Ivančna Gorica stara že stoletja, od večstoletnega čebelarjenja v samostanu Stična do enega največjih čebelarjev tistega časa čebelarja barona Rothschütza, ki je v letu 1874 ustanavljal prvo čebelarsko šolo na Slovenskem v gradu Podsmreka in tudi dal ime naši kranjski sivki.

Naše društvo se sedaj imenuje ČD Krka in Zagradec, deluje pa na območju od Ivančne Gorice, preko Muljave, Krke, Zagradca do Ambrusa. V društvu nas je 52 čebelarjev, najmlajši jih šteje 22, najstarejši 92, povprečna starost je 59 let. Lani smo skupaj imeli več kot 1000 čebeljih družin. V svojih vrstah imamo čebelarja, ki vzreja matice, čebelarja, ki izdeluje panje in trži čebelarski pribor, ter čebelarja, ki se poleg čebelarjenja in trženja ukvarja tudi z organizacijo čebelarskega turizma. Aktivno smo vključeni v ČZS in Regijsko ČZ Petra Pavla Glavarja, kamor sta neposredno vključena tudi dva naša člana.

Uspešni smo tudi v lastnem okolju, saj smo skupaj s turističnim, kulturnim, jamarskim, kajakaškim društvom in s pomočjo Občine Ivančna Gorica odkupili objekt, t. i. Čukovino, kjer imamo svoj skupni center. V njem imamo svojo pisarno in stalno razstavo. Tu sta tudi turistično in

Foto: Arhiv ČD Krka Zagradec

formativna pisarna in pošta. Ob objektu, ki stoji v središču vasi Krka in neposredni soseščini osnovne šole, smo pred tremi leti s pomočjo članov in donatorjev iz lokalnega okolja postavili učni čebelnjak, v notranjosti pregrajen s stekleno steno. Posebnost čebelnjaka so poslikave panjev, ki so delo naših malih krožkarjev. Na slikarski delavnici smo pod mentorstvom slikarja Franceta Slane poslikavali panjske končnice, na drugi pa lepo poslikali vse panje v čebelnjaku. Čebelarsko društvo ima še v starih »Pravilih delovanja ČD« že v prvi alineji namenov in nalog ČD zapisano: »[D]a na svojem delovnem področju povezuje in organizira delo čebelarjev ter vzbuja med mladino zanimanje za čebelarjenje in zato organizira v okviru društva čebelarske krožke.« Na OŠ Stična, PŠ Krka smo ustanovili čebelarski krožek. Krožek vsak ponedeljek redno obiskuje 25 mladih krožkarjev od 1. do 5. razreda, željnih spoznavanja narave in življenja čebel. S tem mladi tudi kažejo veliko zanimanje za naravo in okolje ter skrb za ohranjanje tradicije čebelarjenja, ki so jo v naših vaseh opravljali že naši dedje. Največja pridobitev ob učenem čebelnjaku pa je medoviti vrt. Posajenih je več kot sto medovitih sadik. Velik del smo brezplačno prejeli po razpisu ČZS od Trajnic Golob-Klančič. Na medovitem vrtu je lipo zasadil tudi župan občine v sklopu akcije »Sadimo medovi-

Foto: Arhiv ČD Krka Zagradec

Foto: Arhiv ČD Krka Zagradec

te rastline«. Vsako leto se udeležimo tudi Medenega zajtrka ter obiščemo šolarje v štirih šolah in otroke v treh vrtcih. Ob 10. obletnici Tradicionalnega slovenskega zajtrka smo skupaj pred učnim čebelnjakom zapeli tudi čebelarstvo himno.

V vsem obdobju delovanja smo skrbeli za ohranitev čebeljih družin, pridelovanje čebeljih proizvodov, oprashaevanje kultur, vzgojo mladih čebelarjev ter s tem tudi ohranjanje okolja. V svojem poslanstvu pa nismo delovali sami: da smo lahko obstali in uspešno negovali svojo dediščino, smo bili tesno vpeti v svoje vaško okolje. Sodelujemo s sosednjimi društvi, še posebej s Turističnim društvom Krka, s katerim smo dogovorjeni, da obiskovalce Krške jame lahko pripeljejo tudi na ogled učnega čebelnjaka in medovitega vrta. V ta namen pripravljamo tudi majhne lične darilne pakete čebeljih pridelkov. V občini delujeta dve čebelarstvi, poleg našega tudi ČD Stična. Sodelujemo na več prireditvah,

ob dnevu cvetja, dnevu Zemlje, Ambroževi maši in drugih. Skupaj s ČZS, RČZ PPG in Občino Ivančna Gorica smo pred leti soorganizirali tudi srečanje slovenskih čebelarjev. Občina nas podpira v našem delovanju. Pristopila je k projektu izgradnje skupnega centra krških društev in nam odstopila veliko parcelo ob šoli, kjer smo postavili učni čebelnjak in medoviti vrt. Za celo vrsto dejavnosti za podporo čebelarstvu je naša občina prejela tudi priznanje »čebelam prijazna občina«.

Ob letošnjem praznovanju 110-letnice društva se zahvaljujemo vsem, ki nam stojijo ob strani, nas podpirajo in spodbujajo v našem delovanju. Mi pa se bomo trudili po svojih najboljših močeh, da ohranjamo tradicijo svojih dedov in jo prenašamo na svoje vnuke.

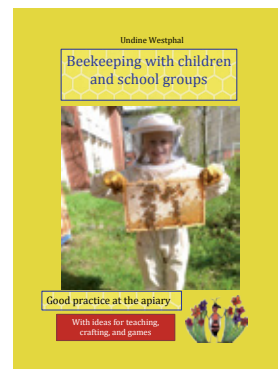
Marjan Volaj, ČD Krka in Zagradec

Čebelarjenje z otroki in šolskimi skupinami – knjiga čebelarke pedagoginje Undine Westphal

Undine Westphal (r. 1966) je strastna čebelarka in vodja na šolah delujočih skupin pri regijski čebelarstvi zvezi Schleswig Holstein in Hamburg. Na eni izmed osnovnih šol v Hamburgu od leta 2009 upravlja šolski čebelnjak. Če prenesemo v naš prostor, bi rekli, da je mentorica čebelarstva krožka. Svoje pedagoško znanje in izkušnje poučevanja s čebelami je zbrala v knjigi z naslovom *Čebelarjenje z otroki in šolskimi skupinami* (naslov izvirnika: *Imkern mit Kindern und Schülergruppen*, 2014). Knjiga je izdana v nemškem in angleškem jeziku (*Beekeeping with children and school groups*, 2016).

Besedilo bralca vodi skozi celotno čebelarstvo leto z uporabo primerov. V šestih poglavjih obravnava material in opremo, priprave in varnost pri delu, prvi stik otrok s čebelami, dobre čebelarstvene prakse ter ideje za poučevanje, izvedbo delavnic in iger. Vključena so tudi starostna in didaktična priporočila glede na zmožnosti otrok. Čebele so zaradi svoje kompleksnosti in vloge v naravi izjemno zanimiv učni predmet, ki pripomore k odgovornemu varovanju okolja in trajnosti. Knjiga je primerna za vse mentorje čebelarstvenih krožkov, vse, ki odpirajo vrata svojega čebelarstva čebelarjenju skupin otrok ali odraslih kot apiturizem, kot tudi za vse izkušene čebelarje, ki želijo prikazati kaj več kot samo točenje medu ter preseči predstavo, da je čebelarjenje primerno samo za sivolase gospode s čebelarstvenimi klobuki. Vsebine želijo pripomoči k boljšemu prenašanju ustreznega čebelarstvenega znanja in spretnosti na mlajše generacije čebelarstvenih zanesenjakov.

Knjigo *Čebelarjenje z otroki in šolskimi skupinami* (145 strani) je možno naročiti v angleškem ali nemškem jeziku, po ceni 25,95 EUR s stroški pakiranja in poštnine na e-naslovu: undine@noergelsen.de oz. spletni strani: undinewestphal.jimdo.com.

Mednarodni simpozij o apiterapiji v Mariboru

Ob obletnici rojstva dr. Filipa Terča – očeta apiterapije moderne dobe – in ob svetovnem dnevu apiterapije vas vabimo na mednarodni simpozij o apiterapiji v Maribor. Simpozij bo potekal v soboto, 1. 4. 2017, ob 8.30 v prostorih Fakultete za kmetijstvo in biosistemske vede, na Pivoli 10, Hoče, v veliki dvorani. **Program:**

- zaslužni profesor dr. Elko Borko, predsednik medicino-historičnega društva: **Pomen dela dr. Filipa Terča, ob 100-letnici smrti;**
- Branko P. Končar, čebelar in samostojni raziskovalec s področja apiterapije: **O čebeljem strupu, praktične izkušnje, zdravljenje z njim, praktični prikaz;**
- Franc Grošelj, dr. med.: **Botulizem – realno stanje v zvezi z uživanjem medu pri otrocih do dveh let starosti;**

ČZD Maribor,
sekcija za apiterapijo dr. Filipa Terča

**ČZS in Aritours, ApiRoutes vabita na strokovno čebelarsko ekskurzijo v Turčijo:
ISTANBUL – APIMONDIA 2017, ki bo potekala od 30. 9. do 4. 10. 2017.
Pridružite se in podprite Slovenijo, kandidatko za organizatorko Apimondie 2021!**

Petnajstmilijonska nekdanja prestolnica, nekoč imenovana Bizanc ali Konstantinopol, se razteza ob Bosporski ožini, en del je v Evropi in drug v Aziji. Mesto na prepihu zgodovine, med krščanstvom in islamom, med tradicijo in modernim načinom življenja domačinov ter množico turistov se staplja v harmonijo zvokov, okusov, vonjav in paše za oči.

DAN 1, 30. 9.: LJUBLJANA – ISTANBUL

Predvideni let: Ljubljana (9.10)–Istanbul (12.25), Turkish Airlines. Zjutraj zbor potnikov na Letališču Jožeta Pučnika v Ljubljani in polet proti Istanbulu. Po prihodu v turško prestolnico sledita prevoz do hotela in nastanitev. Pozno popoldne je načrtovana krožna vožnja po evropskem delu Istanbula. Sledi nočitev v hotelu. OP-CIJSKO: vožnja z ladjo po Bosporju z večerjo in bogatim folklornim programom (trebušne plesalke, folklor iz različnih delov Turčije) (doplačilo).

DAN 2, 1. 10.: OGLED ISTANBULA – SLOVENSKI VEČER

Ogled glavnih mestnih znamenitosti: 1. cerkve svete Božje modrosti (Hagija Sofija) – dolgo časa največje cerkve krščanskega sveta, kasneje spremenjene v mošejo, danes pa je muzej, ki velja za vrhunec bizantinske umetnosti; 2. palače Topkapı (palača osmanskih sultanov, danes muzej z zbirkami porcelana, draguljev, orožja in drugih dragocenosti); 3. nekdanjega hipodroma in veličastne podzemne cisterne Yerebatan Saray. Pozno popoldan je načrtovan prihod na sejmišče, kjer bo potekala slovenski večer in še zadnja predstavitev Slovenije, kandidatke za organizatorko Apimondie 2021. Organizacija dogodka pod okriljem MKGP-ja ter ČZS. Nočitev v hotelu.

DAN 3, 2. 10.: ČEBELARSKA EKSKURZIJA ALI OBISK APIMONDIE

OPCIJSKO (doplačilo): celodnevna strokovna ekskurzija v izvedbi organizatorja

Apomondie. Vožnja v azijski del Istanbula, kjer se v mestu Sile obišče čebeljo vas. Med potjo se obiščejo lokalna čebelarska področja, kjer čebelarji z različnimi vrstami čebel, kot so anatolska in kavkaška, ter vzrejni center in podjetje Balpamak Honey Company v Mugli. Kosilo na tržnici Sile (Earth Market), kjer kmetje sledijo smernicam »slow food« filozofije. Podroben program bo na voljo, ko bo organizator tudi uradno objavil program. Če se ekskurzije ne želite udeležiti, je možen obisk Apimondie. Nočitev v hotelu.

DAN 4, 3. 10.: APIMONDIA – RAZGLASITEV ORGANIZATORKE APIMONDIE 2021

Cel dan bo namenjen strokovnemu obisku Apimondie. V popoldanskih urah sledita generalna skupščina in zaključna prireditev, v sklopu katere bo razglasitev države dobitnice Apimondie 2021. Nočitev v hotelu.

DAN 5, 4. 10.: ISTANBUL – LJUBLJANA

Po zajtrku sledi vožnja v Grand Bazaar. Prosto za samostojni potep ter nakup sladkih spominkov. Nato prevoz na letališče in polet v Ljubljano. Predviden let: Istanbul (17.55)–Ljubljana (19.10).

CENA: 625 EUR (40 oseb) oz. 639 EUR (30 oseb) oz. 669 EUR (20 oseb), sklic: API 1713. Cena je izračunana februarja 2017. V izračunu so upoštevane trenutno veljavne cene poletov. V ceno so vključeni: povratna letalska vozovnica Ljubljana–Istanbul, avtobusni prevoz in transferji v Turčiji po

programu, 4 nočitve z zajtrkom v hotelu 3 oz. 4* (dvo-posteljne sobe), vstopnina na Apimondio za 1 dan (59 EUR), zunanji ogledi, slovenski spremljevalec, organizacija in izvedba potovanja, nezgodno zavarovanje in DDV.

Način plačila: Ob prijavi je treba plačati akontacijo v višini 100 EUR po osebi, drugo do odhoda. Če se odločite za odstopnino, jo je treba vplačati skupaj z akontacijo. Odstopnino v višini 5 % od aranžmaja vam nudimo, če bi zaradi bolezni, smrti v družini ali višje sile potovanje morali odpovedati. Če se odločite zanj, mora biti vplačana skupaj z akontacijo. Vsako naknadno sklepanje zavarovanja je neveljavno. Ob predložitvi uradnega pisnega potrdila vam vrnemo vsa vplačila, obdržijo se le plačilo zavarovanja, prijavnina in administrativni stroški. Če potnik ne začne potovanja na dan, ki je določen kot začetek potovanja, in potovanja pred odhodom ne odpove, nima pravice do uveljavljanja vračila vplačil na osnovi plačane odstopnine. Splošni pogoji so sestavni del programa in so objavljeni na spletni strani www.aritours.si.

PRIJAVE SE ZBRAJO NA AGENCIJI

ARITOURS do 15. aprila oz. do zasedbe prostih mest po e-pošti info@apiroutes.com in po tel. 02/229 83 60, 051/299 179. Ob prijavi je treba sporočiti, katero vstopnico za Apimondio želite ter ali se boste odločili za čebelarsko ekskurzijo in vožnjo z ladjo po Bosporju z večerjo ter folklornim programom.

Vabilo k sodelovanju na Dnevu odprtih vrat slovenskih čebelarjev 2017

Slovenske čebelarje vabimo, da se tudi letos pridružijo najbolj množični predstavitvi čebelarstva doslej, to sta

sodelovanje in predstavitev čebelarstva na dnevu odprtih vrat.

Dan odprtih vrat slovenskih čebelarjev bo v petek, 9. junija 2017, ali pa se bodo čebelarji prilagodili lokalnim praznikom in bodo odprli svoja vrata že pred oz. po uradno napovedanem datumu.

Posebno povabilo: Na ApiSloveniji v Celju bomo na Medeni ulici predstavljali projekt Dan odprtih vrat slovenskih čebelarjev. Prisotni bomo tako v soboto kot tudi v nedeljo. Vabimo vas, da nas obiščete.

Nataša Klemenčič Štrukelj,
svetovalka JSSČ

Seminar o pridobivanju propolisa v letu 2017

JSSČ razpisuje seminar na temo: Tehnologija pridobivanja propolisa. Seminar bo obsegal teoretično in praktično izobraževanje. Na semi-

narju se boste seznanili s stanjem na področju pridobivanja propolisa v Sloveniji, sestavo in lastnostmi propolisa, tehnologijo pridobivanja propolisa v različnih panjskih sistemih ... Za prejem potrdila o udeležbi na seminarju je potrebna udeležba na celotnem izobraževanju. Teoretični in praktični del

izobraževanja bo potekal v drugi polovici meseca aprila in na začetku meseca maja na lokaciji Pivola 8, Hoče.

Na tečaj se do konca meseca marca prijavite g. Tomažu Samcu po e-pošti (tomaz.samec@czs.si) ali po telefonu (040/436 517).

Tomaž Samec, svetovalec JSSČ

Medeni šodo/šato s sokom pomaranče

Medeni šodo oz. šato s sokom pomaranče spada med tekoče penaste kreme ali prelive. S šodojem prelijemo razne sladice, kot je kipunik, masleni šarkelj, ocvrta jabolka ali ocvrto bezgovo cvetje. Lahko pa ga pripravimo tudi kot samostojno jed, saj že od nekdaj velja, da daje »moč« (porodnicam, pri okrevanju po boleznih ...).

SESTAVINE

Za 4 osebe potrebujemo: 2 dl soka pomaranče, 1 jajce in 2 rumenjaka (ali 3 cela jajca), 80 g medu – akacijevoga, lipovega ali cvetličnega.

PRIPRAVA

Jajce, rumenjaka in med umešamo, da dobro naraste. Prilijemo vroč sok pomaranče. V vroči vodni kopeli stepamo, da se zgosti. Takoj serviramo poleg raznih vrst sladice. Pomarančnemu soku lahko dodamo tudi vino ali pa šodo pripravimo samo z vinom ali mlekom.

Avtorica recepta: Marija Arh Ivanšek

Svoj recept pošljite na e-naslov: natasa.strukelj@czs.si

Foto: Marija Arh Ivanšek

SLOVENSKI ČEBELARSKI PRAZNIK LETOS V LAŠKEM

Letošnji slovenski čebelarski praznik, že 15. zapovrstjo, se bo odvijal v Laškem. Obeležili ga bomo v soboto, 20. maja 2017, na prizorišču pred Kulturnim centrom Laško.

Laško – sotočje dobrega, destinacija, ki je v letu 2013 pridobila naziv Evropska destinacija odličnosti ter leta 2016 Slovenia Green Destination, leži v srcu neokrnjene narave ob reki Savinji, le 10 km iz Celja. Znana je predvsem po zdravilnih termalnih vrelih, pivu, cvetju in medu. Uvršča se med destinacije z najlepšimi zelenimi doživetji v Sloveniji, hkrati pa ponuja tudi številne možnosti za aktivne počitnice, kulturna odkrivanja in pestro prireditveno dogajanje skozi celo leto.

Z željo, da skupaj obeležimo ta pomemben dogodek, vas vabimo, da se nam pridružite na uradnem programu čebelarskega praznika s pričetkom ob 11.00. Veselo, poučno in okusno pa bo že pred uradnim delom in tudi po njem, saj bo dogodek spremljal bogat in raznolik program. Dan si boste lahko popestrili še z obiskom številnih zanimivosti in okusili dobrote, temelječe na dolgoletni pivovarski in čebelarski tradiciji.

Dobrodošli!

www.lasko.info

66. občni zbor Čebelarske zveze Slovenije

66. redni občni zbor ČZS bo v soboto, 8. aprila 2017, ob 9. uri v prostorih ČZS na Brdu pri Lukovici. Vabilo z dnevnim redom bo objavljeno v naslednji številki SČ.

Boštjan Noč, predsednik ČZS

Obvestilo vsem čebelarskim društvom

ČZS je v sodelovanju z Zavodom za gozdove Slovenije in podjetjem Semenarna Ljubljana zagotovila sadike dreves lip in semena sončnic za vse slovenske osnovne šole in vrtce. Čebelarska društva pozivamo in vljudno prosimo, da sadike lip in semena prevzamejo na občnem zboru ČZS

Delavnica in okrogla miza o sajenju medovitih trajnic na vrtovih in javnih zelenih površinah

Pomlad prihaja! Ste razmišljali, kako polepšati okolico čebelnjaka ali urediti okrasni vrt in hkrati poskrbeti za čebele in druge oprasovalce? Medovite trajnice so prava odločitev. Za čebelarje in tudi za širšo javnost organizirata ČZS, JSSČ in Vrtnarija Trajnice Golob-Klančič delavnico in okroglo mizo o sajenju medovitih trajnic na vrtovih in javnih zelenih površinah, ki bo v **vrtnariji Trajnice Golob-Klančič v petek, 31. marca, z začetkom ob 15. uri**, na naslovu Vitovlje 18 v Šempasu (www.trajnice.com). Delavnico bosta vodili strokovnjakinji za medovite trajnice ga. Jožica Golob-Klančič, univ. dipl. inž. hort. in krajinske arh., in ga. Mojca Rehar Klančič, univ. dipl. inž. agr., namenjena je vsem, ki želite izvedeti več o medovitih rastlinah, s praktičnim prikazom razmnoževanja in drugih opra-

Obnovitveni seminar za preskuševalce medu

Obnovitveni seminar za preskuševalce medu obsega 5 pedagoških ur, v okviru katerih se izvedejo nekateri senzorični preskusi za preverjanje preskuševalčevih zaznav, ocenjevanje vzorcev medu, usklajevanje ocen preskuševalcev in seznanjanje z aktualnimi temami na področju senzorične analize medu. Cena obnovitvenega seminarja je 48 EUR. **Obnovitveni**

dne 8. 4. 2017. Deljenje bo potekalo eno uro pred občnim zborom, vmes in eno uro po koncu. S to akcijo deljenja sadik dreves in semen šolam in vrtcem imamo čebelarji enkratno priložnost mladim približati pomen sajenja medovitih rastlin in s tem izboljšati čebeljo pašo, zato pozivamo vsa društva, da zagotovijo, da se sadike in semena na občnem zboru prevzamejo in da jih v najkrajšem mo-

vil, ki jih boste lahko koristno uporabili pri načrtovanju in zasajevanju lastnega medovitega vrta. **Program delavnice:**

1. Praktična predstavitev razmnoževanja in vzgoje trpežnih sadik trajnic, primernih za naše podnebje in naše talne pogoje, tudi v luči vedno skrajnejših vremenskih pogojev.
2. Ogled vrtnarije in njene tehnologije gojenja na asketski, naravi in čebelam prijazen, način, ki zagotavlja trpežne sadike v dovolj velikih količinah ter primerne vrste in sorte za sajenje v vseh letnih časih razen pozimi.
3. Predstavitev osnovnih načinov načrtovanja, sajenja in vzdrževanja nasadov medovitih trajnic, ki bodo zahtevale le minimalno skrb, zagotavljale estetski učinek in hkrati nudile čebelam nektar in cvetni prah v različnih obdobjih od pomladi do jeseni.

Po delavnici bo sledila okrogla miza, na kateri bodo sodelovali naslednji gostje:

- g. Jure Justinek, vodja ONS,

seminar za preskuševalce medu bo letos potekal v petek, 17. marca 2017, z začetkom ob 14. uri (lokacija: Oddelek za živilstvo, Biotehniška fakulteta, Jamnikarjeva 101, Ljubljana). Udeleženci lahko prinesejo tudi svoje vzorce medu. **Prijave zbiramo do petka, 10. marca 2017**, na e-naslov marinka.jan@bf.uni-lj.si. Najmanjše število kandidatov za izvedbo seminarja je 15. Program dela bodo udeleženci prejeli pred začetkom seminarja.

Doc. dr. Mojca Korošec, BF

žnem času dostavite šolam in vrtcem, ki delujejo na vašem območju. Razdelitev šol in vrtcev je enaka kot ob Tradicionalnem slovenskem zajtrku. Točen seznam vam vsem pošljemo še po e-pošti. Šole in vrtci bodo lipe in semena pričakovali, saj jih bomo o akciji obvestili in jih prosili, da drevesa zasadijo.

Jure Justinek, vodja ONS

- ga. Jožica Golob Klančič, Trajnice Golob-Klančič,
- ga. Mojca Rehar Klančič, Trajnice Golob-Klančič,
- predstavnik Šole za hortikulturo in vizualne umetnosti iz Celja,
- predstavnik Centra biotehnike in turizma Grm Novo mesto.

Gostje bodo spregovorili o izzivih zasajanja in razvoju nasadov medovitih trajnic v slovenskih razmerah. Okrogla miza je namenjena spodbujanju in širjenju kulture čebel, narave in okolju prijaznega vrtnarjenja ter skrbi za urejeno in lepo okolje tako v mestih kot na podeželju. Seveda boste dobili tudi odgovore na svoja vprašanja in nasvete, ki jih boste lahko uporabili pri spomladanskem urejanju okrasnega medovitega vrta. Vse, ki vas zanima obisk delavnice in okrogle mize, vabimo, da se prijavite na e-naslov: natasa.strukelj@czs.si ali na tel. št.: 01/729 61 04.

Nataša Klemenčič Štrukelj
in Jožica Golob-Klančič

4. mednarodna konferenca čebelarских organizacij v Sloveniji

ČZS, JSSČ pripravlja že **4. mednarodno konferenco čebelarских organizacij**, ki bo potekala v petek, **10. marca 2017**, v mali kongresni dvorani **Celjskega sejmišča** z začetkom **ob 13.00 uri**. **Tema konference bo prenos čebelarškega znanja v prakso – do uporabnikov.**

Vljudno vabimo vse čebelarje k udeležbi. Poskrbljeno bo tudi za simultano prevajanje. **Zaradi omejenega števila slušalk za simultano prevajanje in zaradi tega, da vam omogočimo brezplačen vstop, se je potrebno pri-**

javiti. Prijave zbira g. Bozovičar na e-naslovu: ales.bozovicar@czs.si.

Aleš Bozovičar, svetovalec JSSČ

13.00	Odprtje konference
13.00	pozdravni govor: Boštjan Noč, predsednik ČZS
13.10	pozdravni govor: mag. Dejan Židan, minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
Predstavitve stanja I. del	
13.20	mag. Tanja Strniša, MKGP
13.35	dr. Andreja Barle Lakota, MIZŠ
13.50	Lojze Peterle, Evropski poslanec
14.05	Philip McCabe, predsednik Apimondije

14.20	Čebelarška zveza Slovenije
14.35	dr. Janko Božič, Biotehniška fakulteta
Predstavitve stanja II. del	
15.20	Veterinarska fakulteta, Nacionalni veterinarski inštitut
15.35	Čebelarška zveza Irske
15.50	Čebelarška zveza Avstrije
16.05	Čebelarška zveza Slovaške
16.20	Čebelarška zveza Srbije
16.35	Čebelarška zveza Bolgarije
16.50	Čebelarška zveza Hrvaške
17.05	Razprava, predstavitve skupnih ugotovitev in podpisovanje listine

Vabilo na delavnico in predstavitev projekta promocije shem kakovosti

V **torek, 28. 3. 2017, ob 16. uri bosta na Čebelarški zvezi Slovenije potekali predstavitve projekta promocije evropskih shem kakovosti** in delavnica priprave komunikacijske strategije promocijske kampanje »Enjoy it`s from Europe« v naslednjih treh letih. S strani ČZS bosta sodelovala **Boštjan Noč, predsednik ČZS, in Tanja Magdič, vodja projekta.** Delavnico bo vodila **Tanja Verhovnik, direktorica podjetja Verus**, ki ima dolgoletne izkušnje s promocijo kmetijskih izdelkov in shem kakovosti ter je izbran izvajalec za del programa.

Delavnica je namenjena vsem čebelarjem: tako vključenim v kakovostne sheme Slovenski med z zaščiteno geografsko označbo, Kočevski gozdni med in Kraški med z zaščiteno označbo porekla, »kot tudi tistim, ki v shemah kakovosti vidijo priložnost, da svojim kupcem dokažejo sledljivost, okus in odličnost svojega medu.

Slovenski potrošnik išče zagotovljeno kakovost in znano poreklo in sheme kakovosti so uradno potrdilo, ki dokazuje prav to! To je priložnost, ki je ne smete zamuditi! S skupnimi močmi lahko poskrbimo, da bo slovenski potrošnik prepoznal prednosti medu, vključenega v sheme kakovosti. Medu, ki je plod strokovnega znanja čebelarjev in biotske pestrosti dežele, kjer je pride-

lan. Projekt je priložnost, da širimo dober glas v deveto vas, tudi o vas in vašem medu. Poleg oglaševanja na televiziji, radiu, v tiskanih medijih ipd. se bomo udeleževali sejmov po Sloveniji, organizirali lastne dogodke in sodelovali na lokalnih dogodkih povsod po Sloveniji. **Vabljeni vsi, ki bi želeli sodelovati in soustvarjati prepoznavnost slovenskega, kočevskega gozdnega in kraškega medu pri slovenskih potrošnikih!**

Tanja Magdič, vodja projekta

EVROPSKA UNIJA PODPIRA KAMPANJE, KI SPODBUJAJO VISOKOKAKOVOSTNE KMETIJSKE PROIZVODE

Predavanje Smernice dobrih higienskih navad v čebelarstvu – osnovne

Čebelarje začetnike in vse druge čebelarje, ki še niste opravili usposabljanja iz osnovnih Smernic dobrih higienskih navad v čebelarstvu, obveščamo, da bo **v letu 2017 organiziranih 11 usposabljanj.** Izvedena bodo predvidoma marca in aprila, in sicer po eno na območje (glej preglednico). Vabimo vas, da se nam pridružite na eni izmed omenjenih lokacij.

Urniki usposabljanj za posamezen mesec bo objavljen na spletni strani ČZS, v glasilu SČ ter spletni aplikaciji eČebelar. Svetujemo, da se predavanju udeležite, saj so osnova za ustrezno čebelarjenje za namen pridobivanja varnih in kakovostnih čebeljih pridelkov. Na usposabljanjih se bomo pogovorili tudi o dokumentaciji, ki jo moramo izpolnjevati glede na veljavno zakonodajo. Potrdilo o udeležbi potrebujete tudi v primeru kandidature na razpis tehnične pomoči.

Mag. Andreja Kandolf Borovšak, svetovalka JSSČ

OKOLIŠ	LOKACIJA
dolenjski	Grm Novo mesto
celjski	Vojnik
pomurski	Murska Sobota
ljubljski	Lukovica
gorenjski	Brode pri Škofji Loki
koroški	Slovenj Gradec
obalno-kraški	Dekani pri Kopru
podravske	Pivola (Hoče)
notranjski	Begunje pri Cerknici
primorski	Tolmin
posavski	Leskovec pri Krškem

Izvajanje dela terenskih svetovalcev v spomladanskem času

Kmalu se bodo začeli tako prvi izleti čebel iz panjev kot tudi prvi posegi v čebelje družine, s tem pa tudi začetek nove čebelarke sezone. V okviru Javne svetovalne službe v čebelarstvu delujejo terenski svetovalci, ki niso samo v pomoč pri izpolnjevanju čebelarke dokumentacije, ampak tudi v pomoč pri pregledih čebeljih družin in tudi samega razvoja čebeljih družin. Sedaj je čas za stik s terenskim svetovalcem, da se opravijo svetovanje glede oskrbe čebeljih družin v pomladanskem času, priprave satnic za vstavljanje v čebelje družine in zasaditve medovitih rastlin v bližini čebelnjaka oz. čebeljih družin.

V aprilu se bodo izvajale tudi delavnice po terenu z naslovom Dobra tehnološka praksa v čebelarstvu. Čebelarjem bo predstavljeno, kako ohraniti močne čebelje družine čez leto in si zagotoviti zdrave čebelje družine, ki

bodo prešle v zimo. Zato ste vabljeni vsi čebelarji, da se udeležite teh delavnic na terenu.

Na terenu so tako poglavitne naloge terenskih svetovalcev pomoč in svetovanje čebelarjem na področjih pregledovanja čebeljih družin, razvoja čebeljih družin, higijene v čebelarstvu, izpolnjevanja čebelarke dokumentacije in svetovanje čebelarjem med glavnimi pašami, saj so v pomoč z informativnimi meritvami medu.

Ne pozabimo pa, da smo čebelarji pristopili k Priznani rejski organizaciji in se zavezali, da v svojem čebelarstvu izvajamo osnovno odbiro. Zavezali smo se, da v obdobju petih let najmanj dvakrat pokličemo terenskega svetovalca, s katerim skupaj opravimo pregled glede na obarvanost obročkov na zadku čebel. Terenski svetovalci so v pomoč čebelarjem pri izvajanju osnovne odbire, da redno spremljajo in ugotavljajo obarvanost obročkov na zadku čebel. Čebelarji, pokličete terenskega svetovalca in

se dogovorite za termin, da skupaj v svojem čebelarstvu pregledata čebelje družine. Stik oz. kontakt posameznega terenskega svetovalca je objavljen na spletni strani ČZS.

Tomaz Samec, svetovalac JSSČ

Iščemo terenskega svetovalca za območje Notranjske

Javna svetovalna služba v čebelarstvu išče čebelarja – kandidata za pokrivanje terenskega svetovanja za območje Notranjske (Cerknica, Postojna). Pogoji:

- najmanj petletne izkušnje s področja čebelarstva in čebelarjenje z najmanj 10 čebeljimi družinami,
- najmanj srednješolska izobrazba,
- terenski svetovalac si sam zagotovi in organizira prevoz do lokacije, kjer svetuje.

Druge informacije prejmete pri g. Tomažu Samcu: 040/436 517 ali tomaz.samec@czs.si.

Stojnica ČZS tudi letos na Celjskem sejmu

Tudi letos bo stojnica Čebelarke

zveze Slovenije na prodajnem delu celjskega sejmišča. Kupili boste lahko razno literaturo, ki jo ima ČZS na voljo, ter oblačila za prosti čas. Če želite, da vam kar koli dostavimo na celjsko

sejmišče, to sporočite na barbara.dimc@czs.si ali 041/370 409. Vse, ki ste oblačila za prosti čas naročili v prednaročilu, bo blago čakalo v Celju.

Tajništvo ČZS

Obleke slovenskih čebelarjev za prosti čas

Na ČZS imamo sedaj na voljo linijo oblačil za prosti čas. Lahko se odločite za navadno majico, polo majico, kاپico s ščitkom ali vetrovko. Oblačila bomo letos imeli tudi na stojnici ČZS v Celju. Vsa oblačila bodo po 13. marcu 2017 na voljo v tajništvu ČZS, da jih pomerite. Naročila sprejemamo na 041/370 409 ali barbara.dimc@czs.si.

Tajništvo ČZS

Artikel	Cena v EUR z DDV
polo majica (moška in ženska)	18,30
majica (moška in ženska)	15,30
vetrovka (moška in ženska)	60,70
kapa	7,9

Na letošnji Api-Sloveniji bo možno kupiti nove obleke za prosti čas, namenjene večji prepoznavnosti slovenskih čebelarjev. Želja in cilj sta, da so čebelarji že na videz prepoznavni in so s tem naši potrošniki opozorjeni, da obstajamo. Bodimo na svojih slovesnostih oblečeni v slavnostne čebelarke obleke, na svojih čebelarških izletih, piknikih, usposabljanjih ... pa enotno oblečeni v oblačila za prosti čas in s tem pokažimo, da smo ponosni na to, da smo čebelarji – SLOVENSKI ČEBELARJI!

Boštjan Noč, predsednik ČZS

V nadaljevanju projekta »Kar sejemo, to žanjemo« bomo sadili sončnice

Projekt »Kar sejemo, to žanjemo«, ki je bil v zadnjih letih namenjen spodbujanju sejanja medovite ajde, bomo letos nadgradili s setvijo sončnic. Sončnice, ki jih pogosto vidimo kot okras vrtov, sejemo tudi kot kulturne rastline, ki jih lahko v celoti izkoriščamo, saj uporabimo vse dele rastline. So tudi bogata paša za čebele, semena sončnic pa so primerna tudi za uživanje, lahko rečemo, da so pomembna hrana za čebele, ljudi in živali. S svojo sončno rumeno barvo ustvarjajo čudovit videz krajine, ki nas navdaja s toplino, veseljem, življenjsko energijo ...

S sodelovanjem in povezovanjem partnerjev smo v preteklih letih združili prizadevanja za povečanje posejanosti ajde pa tudi prepoznavnosti in uporabe ajde v prehrani. Po podatkih Agencije RS za kmetijske trge in razvoj podeželja se je v zadnjih šestih letih posejanost ajde v hektarih povečala za več kot 8-krat (2011 – 527 ha, 2016 – 4.438 ha).

Primer dobre prakse in sodelovanja bomo letos nadgradili s setvijo sončnic. Zopet smo k sodelovanju povabili partnerje projekta »Kar sejemo, to žanjemo«, ki so svoje sodelovanje potrdili. Pridružile so se kmetijske šole, ki bodo sejale sončnice, to so: Biotehniški center Naklo, Grm, center biotehnik in turizma Novo mesto, Biotehniška šola Rakičan, Šola za hortikulturo in vizualne

umetnosti Celje, Šolski center Šentjur in Biotehniška šola Ptuj. Poleg sodelujočih šol projekt podpirajo še: Ministrstvo za kmetijstvo gozdarstvo in prehrano RS, Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije, Gospodarska zbornica Slovenije, Semenarna Ljubljana d. o. o, Izobraževalni center Piramida Maribor in Biotehniška fakulteta.

Projekt bomo podprli tudi s promocijskimi dejavnostmi, o katerih vas bomo sproti obveščali. Tehnološka navodila za setev sončnic bodo pripravile strokovne službe Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije. **S setvijo sončnic bomo naredili pomemben korak k ohranjanju narave in čebel!**

Nataša Klemenčič Štrukelj,
svetovalka JSSČ

Slovenska čebelarstva oprema osvaja svet

V okviru prizadevanj za razglasitev 20. maja za svetovni dan čebel postaja Slovenija vedno prepoznavnejša po skrbi za čebele in pridobiva ugled kot država odličnih čebelarjev in razvitega čebelarskega sektorja. Ta prepoznavnost ponuja priložnosti na številnih področjih, med katerimi je tudi ponudba čebelarske

opreme. Iz te priložnosti izhajajo pobude, da slovenski proizvajalci čebelarske opreme, v sodelovanju z MKGP-jem, pripravijo skupni katalog ponudbe čebelarske opreme. Namen priprave skupnega kataloga je, da se na enem mestu zbere in predstavi celotna ponudba slovenske čebelarske opreme. Katalog bo služil za predstavitev ponudbe pri prodoru na tuje trge, to je v okviru različnih mednarodnih dejavnosti, ki potekajo s ciljem

večje internacionalizacije gospodarstva. **Vse proizvajalce čebelarske opreme vljudno vabimo, da se udeležite sestanka na temo priprave kataloga, ki bo potekal v petek, 10. marca 2017, ob 11.00 uri, v okviru sejma ApiSlovenija, v Mali kongresni dvorani na sejmišču Celjskega sejma.** Sestanek bo vodil minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano RS mag. Dejan Židan. Vabljeni!

Boštjan Noč, predsednik ČZS

Oglas v Travel Agent Manualu

Plod odličnega sodelovanja med ČZS in STO je brezplačni oglas v publikaciji *Travel Agent Manual* (priroč-

nik za poslovno javnost, še posebej za organizatorje potovanj, turistične agencije, deloma novinarje), ki je izšel letos v nakladi 6000 izvodov (4000 v angleškem in 2000 v nemškem jeziku) in se bo distribuiral na vseh po-

slovnih promocijskih dogodkih (delavnice, sejmi).

Boštjan Noč,
predsednik ČZS

Razpis za čebelarske praznike v letih 2019, 2020 in 2021

ČZS vabi vse čebelarske organizacije k sodelovanju pri soorganizaciji

slovenskega čebelarskega praznika v letih 2019, 2020 in 2021. Slovenski čebelarski praznik praznujemo na soboto, ki je najbližja 20. maju, rojstnemu dnevnu Antona Janše. Čebelarske organizacije vabimo, da izrazijo pisno namero za prevzem soorganizacije

slovenskega čebelarskega praznika v letih 2019, 2020 in 2021 ter jo do 31. marca 2017 posredujejo na naslov ČZS. Že vnaprej se vam zahvaljujemo za sodelovanje.

Matej Mandelj, tajnik ČZS

Obvestilo o oddaji prostorov v najem

ČZS obvešča vse zainteresirane, da

oddaja v najem prostore za opravljanje gostinske dejavnosti ter spalne kapacitete v Čebelarskem centru Slovenije, Brdo pri Lukovici 8, 1225 Lukovica. Za dodatne informacije se obrnite na

tel.: 01/729 61 02 oz. 041/337 854 (Matej Mandelj, tajnik ČZS) ali na e- naslov: matej.mandelj@czs.si.

ČZS

Urniki usposabljanj v marcu

Vsa usposabljanja so namenjena vsem slovenskim čebelarjem. **Člani ČZS morajo na usposabljanja obvezno prinesiti izkaznico ČZS!** Iz objektivnih razlogov bo urnik lahko naknadno spremenjen in dopolnjen. Vse spremembe bodo objavljene na naši spletni strani www.czs.si. **Na usposabljanja o Apitehničnih ukrepih, Smernicah dobrih higienskih**

navad (osnovne in obnovitvene) s seboj obvezno prinesite veterinarski dnevnik. VF NVI izvaja znotraj Programa izobraževanja s področja zdravstvenega varstva čebel izobraževanja v naslednjih vsebinskih sklopih: **1. sklop:** Prepoznavanje bolezenskih znakov bolezni pri čebeljih družinah; **2. sklop:** Ugotavljanje in zdravljenje najpogostejših bolezni pri čebeljih družinah; **3. sklop:** Ukrepi za zaščito zdravja čebel s področja obvladovanja

varoze; **4. sklop:** Poznavanje zdravil za zdravljenje bolezni pri čebeljih družinah, sledljivost nabave in uporabe zdravil, ustrezno shranjevanje zdravil in neškodljivo odstranjevanje neuporabljenih zdravil; **5. sklop:** Pravilna uporaba zdravil za zdravljenje bolezni pri čebeljih družinah, vodenje in hranjenje evidenc; **6. sklop:** Izobraževanje čebelarjev začetnikov s področja zdravstvenega varstva čebel.

Datum	Čas	Tema	Izvajalec	Kraj	Kontakt
1. mar.	16.00	Apitehnični ukrepi	Vlado Auguštin	Park vojaške zgodovine, Kolodvorska 51, Pivka	g. Smrdelj 041/645 470
1. mar.	16.00	Predstavitve rezultatov aplikativnih raziskav ČZS	mag. Andreja Kandolf Borovšak in Nataša Lilek	Zavarovalnica Triglav Murska Sobota, Lendavska ulica 5, Murska Sobota	g. Časar 041/471 088
1. mar.	16.00	5. sklop**	mag. Vida Lešnik, dr. vet. med.	KPC Majšperk, Majšperk 39, Majšperk	ga. Lešnik 041/645 792
2. mar.	17.00	2. sklop**	mag. Mira Jenko Rogelj, dr. vet. med.	Gostišče Labore, Ljubljanska cesta 16, Kranj	ga. Jenko Rogelj 041/645 769
2. mar.	18.00	Vzreja matic in ohranjanje kranjske čebele	dr. Peter Kozmus	Kulturni dom Vojnik, Celjska cesta 23 a, Vojnik	g. Babnik 041/211 295
6. mar.	16.00	1. sklop**	mag. Vida Lešnik, dr. vet. med.	RCN Poljčane, Bistriška cesta 68, Poljčane	ga. Lešnik 041/645 792
6. mar.	16.00	Označevanje in tehnologija pridelave propolisa	Tomaž Samec	Čebelarški dom, Levstikova 8b, Ilirska Bistrica	ga. Urh 031/423 322
7. mar.	16.30	Označevanje in tehnologija pridelave propolisa	Tomaž Samec	Nekdanja Srednja šola Metlika, Partizanski trg 4, Metlika	ga. Kokot 031/393 818
7. mar.	17.00	Čebelarjenje v AŽ-panju skozi leto s poudarkom na prekinitvi zalaganja	Boštjan Noč	Dom čebelarjev ČD Škofja Loka, Brode 37, Škofja Loka	g. Novak 041/590 166
8. mar.	16.00	Apitehnični ukrepi	Aleš Bozovičar	OŠ Selca, Selca	g. Čenčič 031/741 371
8. mar.	16.00	Trženje čebeljih pridelkov in izdelkov	Nataša Klemenčič Štrukelj	Četrtna skupnost Bežigrad, Vojkova 1, Ljubljana	g. Nikolovski 041/521 525
8. mar.	16.30	Priprava čebeljih pridelkov za prodajo in čeb. zakonodaja s področja prodaje in trženja	Tanja Magdič	Dom čebelarjev Apis Ribnica, Dolenji lazi	g. Škulj 041/368 115
9. mar.	18.00	Čebelarjenje v AŽ-panju skozi leto s poudarkom na prekinitvi zalaganja*	Boštjan Noč	Restavracija Gastro, Rajšpova ulica 12, Ptuj	g. Repič 031/484 527
10. mar.	16.00	Vzreja čebeljih matic*	Klavdijo Babič	Čebelarški dom, Neblo 1b, Dobrovo v Brdih	g. Štucin 041/450 240
10. mar.	17.00	Oskrba čebeljih družin med letom*	dr. Stanislav Kapun	V prostorih občine Kobilje, Kobilje 56, Kobilje	g. Balazič 051/393 142
10. mar.	17.00	Oskrba čebeljih družin med letom*	Brane Borštnik	Ribiški dom Litija, Savska cesta 3, Litija	g. Rozina 031/480 055
10. mar.	17.00	2. sklop**	Jana Kapelj, dr. vet. med.	Gasilski dom, Stična 144, Ivančna Gorica	ga. Kapelj 031/339 292
10. mar.	18.00	3. sklop**	Jana Kapelj, dr. vet. med.	Gasilski dom, Stična 144, Ivančna Gorica	ga. Kapelj 031/339 292
13. mar.	16.00	4. sklop**	mag. Vida Lešnik, dr. vet. med.	Dom krajanov Kamnica, Vrbanska cesta 97, Kamnica	ga. Lešnik 041/645 792
13. mar.	16.00	OSNOVNE smernice dobrih higienskih navad v čebelarstvu	mag. Andreja Kandolf Borovšak	Knjižnica Cirila Kosmača, Tumov drevored 6, Tolmin	g. Podgornik 040/800 402
13. mar.	16.30	Označevanje in tehnologija pridelave cvetnega prahu	Nataša Lilek	Čebelarški dom, Levstikova 8b, Ilirska Bistrica	ga. Urh 031/423 322
14. mar.	16.00	Smernice dobrih higienskih navad v čebelarstvu – OBNOVITEV	mag. Andreja Kandolf Borovšak	Čebelarški center Slovenije, Brdo pri Lukovici 8, Lukovica	g. Nakrst 031/261 890
14. mar.	16.30	3. sklop**	Alenka Jurič, dr. vet. med.	Kulturni dom Rogaška Slatina, Celjska cesta 3 a, Rogaška Slatina	ga. Jurič 041/900 005

Datum	Čas	Tema	Izvajalec	Kraj	Kontakt
14. mar.	17.00	Apitehnični ukrepi	Aleš Bozovičar	Kulturno promocijski center, Ulica Bratka Krefta 14, Sveti Jurij ob Ščavnici	g. Žinkovič 031/524 792
14. mar.	17.00	1. sklop**	mag. Vida Lešnik, dr. vet. med.	Dom upokojeencev Slovenj Gradec, Šolska ulica 10a, Slovenj Gradec	ga. Lešnik 041/645 792
14. mar.	17.00	Oskrba čebeljih družin med letom*	Brane Borštnik	OŠ Jože Gorjup, Gorjanska cesta 2, Kostanjevica na Krki	g. Punčuh 070/862 544
15. mar.	16.00	OSNOVNE smernice dobrih higienskih navad v čebelarstvu	Nataša Lilek	Gasilski dom, Begunje pri Cerknici	g. Meden 031/344 147
15. mar.	16.00	OSNOVNE smernice dobrih higienskih navad v čebelarstvu	mag. Andreja Kandolf Borovšak	OŠ Leskovec, Pionirska 4, Leskovec	g. Šiško 051/671 763
15. mar.	16.00	1. sklop**	Suzana Skerbiš, dr. vet. med.	Povir 52, Sežana	ga. Skerbiš, 041/645 763
15. mar.	17.00	Apiterapija*	Franc Šivic	Kulturna dvorana Sovodenj, Sovodenj 23, Sovodenj	g. Dolinar 031/459 458
15. mar.	17.00	Vzreja čebeljih matic*	Brane Borštnik	Hotel Benda, Loke 33, Mozirje	g. Čopar 041/665 178
15. mar.	17.00	2. sklop**	Suzana Skerbiš, dr. vet. med.	Povir 52, Sežana	ga. Skerbiš, 041/645 763
16. mar.	17.00	2. sklop**	Anita Vraničar Novak, dr. vet. med.	Krajevna skupnost Krška vas 1a, Krška vas	ga. Vraničar 041/649 495
16. mar.	18.00	Pridobivanje matičnega mlečka*	Milan Meglič	Prostori bivše srednje šole, Partizanski trg 4, Metlika	ga. Kokot 031/393 818
17. mar.	17.00	Vzreja čebeljih matic*	dr. Stanislav Kapun	OŠ Ivan Cankar, Cankarjeva cesta 10, Ljutomer	g. Bratinščak 041/494 190
17. mar.	17.00	1. sklop**	Jana Kapelj, dr. vet. med.	KS Vrhnika, Tržaška cesta 11, Vrhnika	ga. Kapelj 031/339 292
17. mar.	18.00	5. sklop**	Jana Kapelj, dr. vet. med.	KS Vrhnika, Tržaška cesta 11, Vrhnika	ga. Kapelj 031/339 292
17. mar.	18.00	3. sklop**	mag. Mira Jenko Rogelj, dr. vet. med.	Kulturni dom, Dvorski trg 18, Preddvor	ga. Jenko Rogelj 041/645 769
18. mar.	17.00	Vzreja čebeljih matic*	Marija Sivec	Kulturni dom Joža Ažmana, Triglavska cesta 16, Bohinjska Bistrica	g. Rupnik 031/688 834
21. mar.	16.00	3. sklop**	Alenka Jurič, dr. vet. med.	Hrastnik, pri čebelarskem domu, Hrastnik	ga. Jurič 041/900 005
21. mar.	16.00	Apitehnični ukrepi	Aleš Bozovičar	Restavracija Štok, Mladinska ulica 4, Vuzenica	g. Žvikart 031/375 107
21. mar.	17.00	3. sklop**	Anita Vraničar Novak, dr. vet. med.	OŠ dr. Pavla Lunačka, Šentrupert 57, Šentrupert	ga. Vraničar 041/649 495
22. mar.	16.00	Apitehnični ukrepi	Aleš Bozovičar	Gostilnica Falkenav, Breg 94, Kočevje	g. Intihar 40/323 858
22. mar.	16.00	Trženje čebeljih pridelkov in izdelkov	Tanja Magdič	Čebelarski dom, Levstikova 8b, Ilirska Bistrica	ga. Urh 031/423 322
22. mar.	17.00	Apitehnični ukrepi	Vlado Auguštin	Zadružni dom Zadvor, Cesta II. grupe odredov 43, Dobrunje	ga. Počervina 040/666 208
22. mar.	17.00	Možnost pridobivanja in črpanja nepovratnih sredstev	Nataša Klemenčič Štrukelj	Gostišče Vrbovec, Savinjska cesta 4, Nazarje	g. Podrižnik 041/420 821
22. mar.	17.00	1. sklop**	Suzana Skerbiš, dr. vet. med.	OŠ Dekani	ga. Skerbiš, 041/645 763
22. mar.	18.00	2. sklop**	Suzana Skerbiš, dr. vet. med.	OŠ Dekani	ga. Skerbiš, 041/645 763
23. mar.	16.30	3. sklop**	Alenka Jurič, dr. vet. med.	Gasilski dom, Žiška ulica 4, Slovenske Konjice	ga. Jurič 041/900 005
23. mar.	17.00	Oskrba čebeljih družin med letom*	Brane Borštnik	Zavod gluhih in naglušnih, Vojkova 74, Ljubljana	g. Nikoloski 041/521 525
23. mar.	17.00	3. sklop**	Anita Vraničar Novak, dr. vet. med.	OŠ Leskovec, Pionirska cesta 4, Leskovec pri Krškem	ga. Vraničar 041/649 495
23. mar.	17.00	5. sklop**	mag. Mira Jenko Rogelj, dr. vet. med.	Lovski dom, Pangršica 17, Golnik	ga. Jenko Rogelj 041/645 769
24. mar.	17.00	1. sklop**	Jana Kapelj, dr. vet. med.	Gasilski dom, Cesta na postajo 10, Velike Lašče	ga. Kapelj 031/339 292

Datum	Čas	Tema	Izvajalec	Kraj	Kontakt
24. mar.	18.00	5. sklop**	Jana Kapelj, dr. vet. med.	Gasilski dom, Cesta na postajo 10, Velike Lašče	ga. Kapelj 031/339 292
27. mar.	16.00	3. sklop**	mag. Vida Lešnik, dr. vet. med.	Gostilna Rajh, Draženci 96, Hajdina	ga. Lešnik 041/645 792
28. mar.	16.00	Vzreja čebeljih matic*	Marija Sivec	OŠ Leskovec, Leskovec	g. Metelko 040/570 933
28. mar.	16.00	5. sklop**	mag. Vida Lešnik, dr. vet. med.	Kmetijsko gozdarska zadruga, Meža 27, Dravograd	ga. Lešnik 041/645 792
29. mar.	16.00	3. sklop**	mag. Mira Jenko Rogelj, dr. vet. med.	Osnovna šola, Selca 95, Selca	ga. Jenko Rogelj 041/645 769
29. mar.	16.00	1. sklop**	Suzana Skerbiš, dr. vet. med.	Čebelarski dom Levstikova 8b, Ilirska Bistrica	ga. Skerbiš, 041/645 763
29. mar.	17.00	2. sklop**	Suzana Skerbiš, dr. vet. med.	Čebelarski dom, Levstikova 8b, Ilirska Bistrica	ga. Skerbiš, 041/645 763
29. mar.	17.00	4. sklop**	Anita Vraničar Novak, dr. vet. med.	Dom čebelarjev APIS, Dolenji Lazi 52 a, Ribnica	ga. Vraničar 041/649 495
29. mar.	17.00	Tehnologija čebelarjenja z različnimi vrstami listovnih panjev	Aleš Bozovičar	Nova vas 4a, Nova vas	g. Meden 031/344 147
30. mar.	17.00	Apitehnični ukrepi	Aleš Bozovičar	OŠ Dekani, Dekani 32, Dekani	g. Babič 041/778 223
30. mar.	17.00	3. sklop**	mag. Lidija Matavž, dr. vet. med.	Turistična kmetija Hari, Spod. Ščavnica 42, Gornja Radgona	ga. Matavž 031/622 730
30. mar.	18.00	Čebelarjenje v AŽ-panju skozi leto s poudarkom na prekinitvi zalaganja*	Boštjan Noč	V prostorih občine Rogatec, Pot k ribniku 4, Rogatec	g. Pavlovič 040/814 270
31. mar.	17.00	2. sklop**	mag. Ivo Planinc, dr. vet. med.	Narodni dom Logatec, Prešernova dvorana, Tržaška cesta 44, Logatec	g. Planinc 041/740 805
31. mar.	18.00	3. sklop**	mag. Ivo Planinc, dr. vet. med.	Narodni dom Logatec, Prešernova dvorana, Tržaška cesta 44, Logatec	g. Planinc 041/740 805
3. apr.	16.00	Možnost pridobivanja in črpanja nepovratnih sredstev	Tanja Magdič	Čebelarski dom, Neblo 1b, Dobrovo v Brdih	g. Štucin 041/450 240

* Usposabljanja iz Programa ukrepov na področju čebelarstva, ** Program izobraževanja s področja zdravstvenega varstva čebel

GJ PANJ

- za prehod iz AŽ v NAKLADNO čebelarjenje ("prednosti enakega satnika"),
- primeren za ZAČETNIKE (kompatibilen z LR in DB nakladami, enostavno rokovanje, hranjenje in zdravljenje čebel),
- KVALITETNA IZDELAVA (rogličeni spoji, kvaliteten smrekov les),
- MOŽNOST DOSTAVE.

040 464 873

www.mojcebelnjak.si

Mizarstvo Strgar d.o.o., Primičeva ulica 10 a, 1291 Škofjica
Panje izdelujemo po načrtih in s sodelovanjem z univ. dipl. inž. Ivanom Jurkovičem.

ČEBELARSTVO LUZNAR

Begunje 170
4275 Begunje na Gorenjskem
040/321 556
cebelarstvo.luznar@gmail.com

PRODAJA ČEBELJIH DRUŽIN IN ČEBELJIH MATIC

Na voljo so vam čebelje matice iz Gorenjske – alpski ekotip (vzrejene v sodelovanju s KIS-om) – in čebelje družine na AŽ-satih.

TALILNIKI ZA MED IN TOČILA ATELŠEK

Glavne prednosti točil ATELŠEK:

- Robustna stabilna konstrukcija, izdelana iz nerjevečega jekla.
- Košare, izdelane na način, ki zmanjšuje trganje mladega satja.
- Sifonsko oblikovana iztočna pipa za iztok medu brez voščin.
- Velikost in dimenzije točila lahko prilagodimo vašim potrebam.

CENIK TALILNIKOV:

Premer	Cena z DDV
170 mm	70,00 €
215 mm	75,00 €
300 mm	85,00 €
350 mm	95,00 €

Naročila sprejema in prodaja:

Atelšek d. o. o., Povir 52a, Sežana

e-pošta: jani@atelsek.si, GSM: 031 667 158

MODELI TOČIL:

6-satno AŽ
6-satno AŽ + LR
6-satno AŽ + DB
12-satno AŽ
36-satno RADIALNO

RAZPISI ZA STOJIŠČA

Spletna stran ONS: <https://ečebelar.czs.si> ● Telefonski odzivnik: 01/729 61 20

Vse vloge morajo biti v skladu s Pravilnikom o katastru čebelje paše, čebelarstem pašnem redu in programu napovedi medenja.

ČD	Čebelja paša	Naslov za oddajo pisne vloge	Rok za oddajo	Informacije
ČD Logatec	gozd	Jože Marinč, Grič 12, 1370 Logatec; joze.marinc12@gmail.com	10. 5. 2017	g. Marinč, 041/517 481
ČD Šempeter	akacija	Danilo Konič, Kempršče 18a, 5290 Šempeter pri Gorici	10. 4. 2017	g. Konič, 051/683 717

Zlata kartica za 20. maj – svetovni dan čebel

Ena od možnosti, kako kar najbolje zaznamovati 20. MAJ – SVETOVNI DAN ČEBEL, je zlata promocijska kartica. Prav zato smo na ČZS pripravili prav posebno kartico za zaznamovanje svetovnega dneva čebel. Zlata kartica namreč vsebuje gram investicijskega zlata čistine 999,9.

Kartica pa ima dvojni namen: po eni strani zaznamuje 20. maj – SVETOVNI DAN ČEBEL, po drugi pa varuje tako prihodnje imetnike kot tudi mlade čebelarje. Gotovo ste pomislili, kaj imajo pri tem mladi čebelarji in le kako bi tudi kupec oz. imetnik take kartice lahko pripomogel tako sebi kot mladim čebelarjem. Poglejmo primer. Leta 1970 smo za 1 g zlata lahko kupili 5 kg kruha, za 1 dolar pa smo dobili 4 kg kruha. Leta 2016 lahko za 1 dolar kupimo le 1/2 kg kruha, za 1 g investicijskega zlata pa kar 20 kg kruha. To je dokaz, da zlato dolgoročno ohranja realno kupno moč. Kot rečeno,

boste na ta način pomagali tudi mladim čebelarjem, saj se bo del sredstev od prodaje kartic stekal v sklad ČZS za pomoč in razvoj mladih čebelarjev. Z eno potezo boste tako naredili dve dobri deli: sebi boste privoščili zlato kartico ter hkrati prispevali v sklad za pomoč in razvoj mladih čebelarjev. Kartica je lahko lepo darilo za zbiratelje ali drobna naložba za vas in vaše vnuke. Sami presodite, kako jo boste uporabili.

Cena kartice je 69,90 evra in je dobavljiva takoj. Naročila za zlato kartico sprejema ga. Barbara Dimc po tel.: 01/729 61 00 ali na e-naslovu: barbara.dimc@czs.si. Naredimo še en korak za naše čebele: z zlato kartico praznujmo 20. maj – svetovni dan čebel!

Tajništvo ČZS

PONI RANČ OGRIZEK PONI RANČ OGRIZEK D. O. O., PE Podčetrtek
Mala Rudnica 6, 3254 Podčetrtek
NOVA LOKACIJA TRGOVINE V
PODČETRTKU
Zimski delovni čas: od pon. do čet od
9.00 do 12.00.
Pet. od 9.00 do 17.00.
Sobote, nedelje in praznike zaprto.
 E-pošta: poniranc.trgovina@gmail.com
 Mob.: 031 611 093

IZDELOVANJE ČEBELJIH PANJEV

TRADICIONALNA IZDELAVA VSEH VRST AŽ PANJEV
 NAJBOLJŠI SLOVENSKI SMREKOV LES
 ROGLJIČENI (CINKANI) SPOJI
 DOSTAVA S HITRO POŠTO

MIZARSTVO KRŽE
 1936

NARAVNI MATERIALI
 ODLIČNA IZDELAVA

Idrijska 10, 1360 Vrhnika
 041 420 200 01/755-13-17
 E: mizarstvo.krze@gmail.com www.krze.si

Popust za člane ČZS

PRODAM

Cvetni prah, tel.: 041/521 215.

Cvetni prah, suh, možna dostava, tel.: 040/249 323.

Cvetni prah osmukanec, očiščen, delno posušen in zamrznjen (Posavje), tel.: 041/947 836.

Cvetni prah osmukanec, posušen in čist, nove 7-satne stirodur panje z AŽ-satniki ter nove lipove AŽ-satnike, tel.: 040/845 113.

Cvetni prah, pakiran po 5 kg, zamrznjen, ter TAM 4500, atestiran, s 35 naseljenimi AŽ-panji ter 25 nenaseljenimi, tel.: 041/990 360.

Akacijev, cvetlični, lipov, gozdni in ajdov med, tel.: 041/784 775.

Cvetlični med, večjo količino ali v kozarcih, cena po dogovoru, tel.: 051/225 916.

Cvetlični in lipov med ter čebelje družine na 7 in 10 AŽ-satih (Cerkno), tel.: 041/881 830.

100 kg lipovega medu v sodih ali kozarcih, tel.: 041/263 918.

Pet čebeljih družin na 5, 6 in 7 AŽ-satih (Dolenjska), tel.: 041/639 597.

Pet čebeljih družin na 7 AŽ-satih (okolica Kočevja), tel.: 041/209 494.

Devet čebeljih družin z 10-satniki AŽ-panji (Prekmurje), tel.: 031/650 609, 02/543 15 30.

10 čebeljih družin na 8 AŽ-satih ter akacijev med (Dolenjska), tel.: 031/269 475.

10 čebeljih družin na 10 AŽ-satih (Kobarid), tel.: 051/726 980.

10 čebeljih družin z lanskimi maticami na mladih LR-satih, konec marca ali začetek aprila, tel.: 031/556 244.

Čebelje družine (Štore pri Celju), tel.: 031/444 412.

10 gospodarskih čebeljih družin na 10 AŽ-satih ter sadike dreva (Kočevje), tel.: 031/389 605.

20 čebeljih družin na 7, 10 in 11 AŽ-satih, s panji oz. prašilčki (Kočevje), tel.: 01/895 71 26, 041/530 757.

50 čebeljih družin na AŽ-satih, skupaj s panji (Tolmin), tel.: 051/342 674.

Nekaj čebeljih družin na 5, 6 in 7 AŽ-satih, konec marca, začetek aprila (Primorska), tel.: 031/734 505.

Nekaj čebeljih družin na LR-satih (1/1) z lanskimi maticami (Ribnica), tel.: 041/290 841.

Nekaj zdravih čebeljih družin na LR-satih, z mladimi maticami (Obala), tel.: 031/830 552.

Čebele na AŽ-satih (okolica Kočevja), tel.: 041/491 307.

Čebele na AŽ-, LR-, DB- in Kirarjevih satih ter prikolico z 10 naseljenimi 10-satniki AŽ-panji (Gornji Grad), tel.: 031/470 492.

Čebelje družine v nakladnih panjih, s panji ali brez (Rogaška Slatina), tel.: 040/797 466.

Čebelje družine na AŽ-satih, lahko skupaj s stirodur panjem 6S, okoli 15. aprila, tel.: 040/431 930, cebelasivka@gmail.com.

Čebelje družine na 5 AŽ-satih (okolica Tolmina), tel.: 041/876 838.

Čebelje družine na 5 in 7 AŽ-satih, cena po dogovoru (Primorska), tel.: 051/470 907.

Čebelje družine na 5 ali več AŽ-satih (okolica Ptuja), tel.: 031/274 933.

Čebelje družine na 6, 7, in 10 AŽ-satih (marca ali aprila), tel.: 03/572 73 43, 031/766 533.

Čebelje družine na 7 in 10 AŽ-satih, tel.: 031/426 702.

Čebelje družine na 10 AŽ-satih (okolica Rogaške Slatine), tel.: 041/822 366.

Čebelje družine na 2/3 LR-satih ter eno in dvoletne sadike medovitih dreves – evodije, tel.: 041/410 152.

Več čebeljih družin na 5 AŽ-satih, matice 2016, cena po dogovoru (Podčetrtek), tel.: 031/718 949.

Več čebeljih družin na 6 in 7 AŽ-satih (Izlake), tel.: 031/435 046.

Več čebeljih družin na 9 AŽ-satih, tel.: 040/306 344.

Zažičene AŽ-, LR-, DB- in Zander satnike ter čebelje družine na petih satih (Kobarid), tel.: 031/870 709.

LR-satnike ter novo 4-satno točilo, rabljene AŽ-panje, 5- do 10-satne, ter nove LR-panje (Ljubljana), tel.: 051/325 353.

Večje število malo rabljenih AŽ-panjev 10S, z družinami ali brez (Bela krajina), tel.: 040/231 199.

Nove AŽ 7- in 10-satarje – tudi 3-etažne, možna menjava za čebelje družine, tel.: 031/501 801 (po 18. uri).

Nov AŽ-panj 9-satar, cinkan za 90 EUR, tel.: 041/874 488.

AŽ-panje 3, 6, 10, iz stirodura, z AŽ-satniki, za mlade družine oz. rezervne družine, ob večjem naročilu popust, tel.: 040/841 383.

AŽ-panje 10- in 11-satne ter 7- in 9-satne prašilčke, nove, cena po dogovoru, tel.: 041/840 357.

Šest nakladnih AŽ-panjev ter 2- in 3-etažne AŽ-panje, rabljeni eno sezono, tel.: 051/339 096.

Prevozno enoto, zabojnik s 70 Grajševimi panji, s čebelami ali brez (Preddvor), tel.: 040/306 344.

Zabojnik za 46 AŽ-panjev s sobo za točenje medu, 25 naseljenih AŽ-panjev ter vso čebelarstvo opremo, tel.: 041/584 509.

TAM 130 ter 88 AŽ-panjev 10-satarjev, registriran za prevoz čebel, tel.: 041/588 379.

Tovornjak Hyundai, H100 s 24 nenaseljenimi AŽ-panji 10S, atestiran – homologacija, vozen z B-kategorijo, cena po dogovoru (Krka), tel.: 041/727 456.

Čebelnjak za 6 AŽ-panjev 10-satarjev, tel.: 041/366 005.

Zemljišče, primerno za postavitev čebelnjaka, lokacija Ljubljana, 300 metrov od izvoza z obvoznice Ljubljana center, tel.: 031/652 505.

Ometalnik za čebele iz nerjaveče pločevine, pogon na dva motorja, 12 V, tel.: 031/480 444.

KUPIM

Čebelji vosek za izdelavo satnic ali večjo količino voščin (satje za kuho), tel.: 031/309 841.

10 čebeljih družin na 7 AŽ-satih, tel.: 031/817 727.

10 čebeljih družin na LR-satih, tel.: 031/757 720.

10-15 čebeljih družin na 7-10 satih, tel.: 040/803 953.

20 čebeljih družin na 5 ali 6 AŽ-satih, tel.: 041/297 581.

Nekaj čebeljih družin na 5 do 7 AŽ-satih, tel.: 070/705 468.

Čebelje družine na AŽ-satih, tel.: 040/648 719.

Čebelje družine na satih AŽ in LR 1/1, tel.: 040/595 999.

Rabljene AŽ 10-satne panje v dobrem stanju, tel.: 040/725 206.

Inoks posodo za med s pipico (35 l, 50 l), tel.: 041/432 037.

KIPGO

ČEBELARSKA OPREMA

BATUJE 83, 5262 ČRNIČE
 ☎(05) 368 45 80, ☎(05) 368 45 81
GSM 051 614 683
www.kipgo.net; kipgob@gmail.com
PE LUKOVICA, BRDO 8, 1225 LUKOVICA
 ☎(01) 729 61 30, e-mail: cebelarna.lukovica@gmail.com

OBVESTILO:
 Zaradi sodelovanja na čebelarških sejnih bosta trgovini zaprti naslednje dneve:
 -Batuje: 2.-3.3.2017 ter 10.3.2017
 -Lukovica: 10.3.2017
APISLOVENIJA 2017
 Obiščite nas na dnevih čebelarstva v Celju 11. in 12. marca 2017.

NAROČENO POŠLJEMO TUDI PO POŠTI!

PARNI TOPILNIKI VOŠČIN, SONČNI TOPILNIKI LESENI IN IZ NERJAVEČEGA MATERIALA ZA 1 ALI 2 SATA, PREŠE ZA VOŠČINE

ZABOJNIKI ZA PREVOZ AŽ IN LR PANJEV PANJEV

Čebelarjem z veljavno člansko izkaznico priznamo 4% popusta pri gotovinskem nakupu v vrednosti nad 50 EUR v naših prodajalnah.

PANJI IN SATNIKI LR (STANDARD, 2/3, 1/2) IN DB TER DELI PANJEV

IZDELUJEMO: PRAŠILČKE: 3S, 4S, 5S, 7S

-PANJE AŽ: 9S, 10S, po naročilu 11S, 12S

-PANJE AŽ 3E 9S, 10S, po naročilu 11S

-PANJI AŽ KOZINC 11+3

PRIVOŠČITE VAŠIM ČEBELAM NAJBOLJŠE! INVERTNE POGAČE

30% VEČJA STIMULACIJA

SESTAVA:
 FRUKTOZA 42%
 DEKSTROZA 51,5%
 MALTOZA 2,5%
 TRIOZA 2%
 SLADKOR 2%

NUDIMO IZDELAVO SATNIC IZ VAŠEGA VOSKA

-MIN. KOLIČINA VOSKA 10 KG

NOVO VENTILACIJSKI KOMBINEZON

-zračen
 -narejen je iz treh slojev tkanine in predstavlja zato popolno zaščito pred piki čebel

ČISTEJŠI CVETNI PRAH

OSMUJALNIKI ZA CVETNI PRAH ZA AŽ IN LR PANJ

VEČJA KOLIČINA CV. PRAHU

IZDELUJEMO PANJE AŽ Z NOTRANJNIM SMUKALNIKOM

BATUJE pon-pet 9.00-13.30, 12.30-16.00, sob ZAPRTO

PE LUKOVICA pon-pet 9.00-13.30, 13.30-17.00, sob ZAPRTO

PE ČEBELARSKI CENTER MARIBOR

Streliška 150, Maribor
 Tel/Fax: 02 / 331 80 10
 Delovni čas:
 od ponedeljka do petka od 8.30 do 17. ure
 sobota: od 8. do 13. ure.
 GSM: 051/348-426
 e-mail: jana.pp@amis.net
www.cebelarski-center.si

JANA - Trgovina, posredovanje, zastopanje - Jana Pušnik Pokrivač s.p., Maribor

- Satniki AŽ-lipovi, rogljičeni
- Panji AŽ, LR
- Čebelarška oprema in drobní pribor
- Čebelje pogače

- Točila in posode za med
- Satne osnove AŽ, LR, Kirar

- Steklena in kartonska embalaža za med, propolis, medene pijače in ostale čebelje pridelke
- Darilni program

Naročeno blago vam lahko pošljemo s paketno pošto, pri večji količini pa po vaši želji ustavimo na domu!

ČEBELARSTVO MARKO DEBEVEC

ČUŽA 7, 1360 VRHNIKA
 tel.: 01/755 12 82, faks: 01/755 73 52

Delovni čas:
 ob delavnikih 9.00-12.00
 16.00-18.00
 ob sobotah 9.00-12.00

apis.md@siol.net

10-SATNI AŽ-PANJ

KRMILNIK ZA PLASTENKO

NAKLADNI AŽ-PANJ

PREDELAVA VOSKA V SATNICI SAMO 1,20 EUR/KG

TRIETAŽNI AŽ-PANJ

ŽICA ZA SATNIKE 250 g RSF - 4,8 EUR 250 g CINKANE - 2,9 EUR

PRAŠILČEK AŽ 3-, 5-, 7- IN 9-SATNI

GRELNIKI ZA MED 187 EUR

KAKOVOSTNA RSF-TOČILA IN POSODA

STANDARDNI LR- IN DVOTRETINJSKI LR-PANJ

■ Naročeno blago pošljemo tudi po hitri paketni pošti (z izjemo lomljivih izdelkov). ■ Prekuhava voščin brez medu in cvetnega prahu v zaprtih plastičnih vrečah. ■ Sati morajo biti prešeti, sicer menjava ne bo mogoča. ■ Po izjemno nizki ceni vam iz vašega voska izdelamo satnice – 1,20 EUR/kg. ■ Vosek steriliziramo pri 125 °C. ■ Odkupujemo vosek po največ 7,00 EUR/kg. ■ Priznana vzrejališče čebeljih matic Debevec. Sprejemamo naročila. ■ Prodamo čebelje družine na AŽ- in 2/3 LR-satih (Farrar). ■ Sprejemamo naročila.

• Panji so izdelani natančno in kakovostno. • Kakovostna izdelava po ugodni ceni. • Uporabljamo vodoodporne materiale in lepila.

Trgovina in proizvodnja: Vrhnika, Opekarska 16

DOLINŠEK MARJAN S.P.,
IZDELAVA ČEBELARSKE OPREME,
MD OPREMA

Gladež 27
1411 Izlake
mobi: 041 985 313
tel.: 05 973 05 36 po 15 uri
e-mail: dolinsek.marjan@gmail.com

Osmukalniki, kateri
ne plesnijo.

Pri nas izdelujemo dve velikosti ometalnikov
in sončne topilnike iz nerjavne pločevine po
ugodnih cenah.

Čebelarska tehničnica
www.apiscale.eu samo
95,40 EUR

- ločen brezžični display
- spremljanje moči družin
- spremljanje donosa medicine
- pravočasno ukrepanje ob rojenju
- pravilno krmljenje
- za vse vrste panjev

041/844-482
Matevž Strgar s.p., Primičeva ulica 10a, 1291 Škofljica

KUNSTELJ

Miha Kunstelj, s. p., GSM: +386 (0)31 352 797
e-pošta: jm-kunstelj@amis.net

inž. Jože Kunstelj, s.p., GSM: +386 (0)31 893 276
e-pošta: jmkunstelj@amis.net

Zavrta 41
1234 Mengeš SLOVENIA
Tel./Faks: +386 (0)1 723 80 27
www.mj-kunstelj.com

PANJI Z IZDELANIMI DETAJLI

Luka Demšar s.p.
Javorje 28
4223 Poljane
tel.: 051 484 680
e-mail: l.demsar@gmail.com
www.tesarstvo-demsar.si

- NAKLADNI PANJI
- VEČNAMENSKA VISOKA PODNICA
- NAKLADE LR 1/1, LR 2/3, AŽ
- NOTRANJI SMUKALNIK ZA C.P.
- OKVIRČKI LR 1/1, LR 2/3, AŽ
- AŽ PANJ 11+3 Z VISOKO PODNICO
- AŽ PANJ 10 SATNI Z VISOKO PODNICO

Vse za čebelarje. Tudi v spletni trgovini:

www.cebelski-center.eu

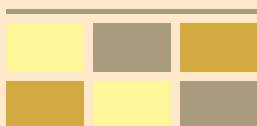
ČEBELARSKI CENTER LENART
05 917 89 27, 041 474 897
info@cebelski-center.eu

LASTNA PROIZVODNJA – VISOKA KAKOVOST
Izdelujemo panje iz tehnično sušenega smrekovega lesa.

Čebelarski center Gorenjske v Lescah, Rožna dolina 50a, vam omogoča:

- izdelavo satnic iz vašega voska,
- odkup voska,
- nakup AŽ- in LR-satnic.

Vse informacije dobite na: www.cricg.si ali 031/628 499

www.cebelar.net

Panj AŽ 10S za samo 99 eur/kos

Obiščite nas na sejmu ApiSlovenija v Celju!

Satniki AŽ in LR
lipov les, sestavljeni in vrtni (6 lukenj)
Cena: **0.65 eur/kos**

AKCIJSKE CENE TRAJAJO OD 1. 3. DO 1. 4. 2017

Medom d.o.o., Dolnja Bitnja 19a, Prem, **info@cebelar.net, 041 222 665**

Izdelava prevoznih čebelnjakov AŽ- in nakladnih

Anton Ciglič s.p.
www.cebelnjaki.si
info@cebelnjaki.si
Telefon: 031 681 589

Medikoel

Vabimo vas, da nas obiščete na čebelarstevskih sejmih:

3.-5. marec 2017
APIMELL Piacenza (prostor 101)
in
11. in 12. marec 2017
APISLOVENIJA, 40. dnevi čebelarstva v Celju (Hala D, prostor 47)

Se vidimo!

Medikoel d.o.o., Jalnova cesta 2, 4240 Radovljica ♦ T: 045 378 510 ♦ M: 041 618 775 ♦ www.medikoel.com ♦ info@medikoel.com ♦ www.s-mediko.com

Polnjenje medu v vrečke

Za vas napolnimo med v naravno pakiranje, v 8 gramске vrečke. Naj bo vaš med, v praktični embalaži, prisoten povsod, tako v gostinskih lokalih, kot v vsakem pohodniškem nahrbtniku.

Varroa Destruktor Me2900

Znebite se zajedavske pršice Varroje z novo revolucionarno metodo! Varroa Destruktor Me2900 je naprava, ki z oddajanjem zvočne resonance povzroči razkroj pršice Varroje. Končno boste lahko zaščitili svoje čebelje družine pred tem nevarnim zajedavcem brez uporabe kemikalij!

Inhalacija iz panja

Z inhalacijskimi seti API-AEROSOL I, API-AEROSOL II in API-AEROSOL Plus lahko izvajate inhalacijsko aerosolno apiterapijo iz panja. Izbirate lahko med seti z naravnim vlekom in seti s prisilnim vlekom.

FTN d.o.o.
Nad izviri 34
2204 Miklavž

02/62-96-226
www.ftn.si

AKCIJSKE "MEDENE" CENE POKROVČKOV

<p>0,062 0,049</p> <p>1440 kos 70,56 €</p> <p>Ø63mm SATJE</p>	<p>0,079 0,068</p> <p>740 kos 50,32 €</p> <p>Ø82mm ČEBELARSKI KOŠ</p>	<p>0,074 0,059</p> <p>740 kos 43,66 €</p> <p>Ø82mm ZLATI</p>
--	--	---

**"MEDENE" CENE: €/kos z 22 % DDV-jem za gotovinski nakup blaga v času od 1.-31.3.2017 ali razprodaje zalog, v količini kartonskega pakiranja; transportni stroški niso vključeni; brez dodatnih popustov

Wachs HÖDL

Wachsverarbeitung | Imkereiarartikel
Deutsch Haseldorf 75 | 8493 Klösch, Avstrija
Telefon & faks: +43 (0) 3475 / 2270
info@wachs-hoedl.at | www.wachs-hoedl.at

Delovni čas:
Ponedeljek-petek 8.00-12.00, 13.00-18.00
Sobota 8.00-12.00

Jezik za sporazumevanje: nemščina.
Naše satnice lahko kupite tudi v podjetju Logar trade, d. o. o. iz Šenčurja in Jana posredovanje, zastopanje, Maribor.

Kako nas najdete:

Imejte svoj vosek pod nadzorom!
Satnice iz lastnega voska so spet aktualne.

- Imate možnost prisostvovati predelavi svojega voska! Obvezna je predhodna telefonska najava!
- Najmanjša količina obdelave je 20 kg surovega voska ali 50 kg starih satov.
- Garantiramo razkuževanje s paro.
- Zelo ugodno razmerje med količino in kakovostjo.
- Po želji izdelujemo satnice vseh debelin in velikosti.
- Predelava voska poteka vse leto.
- Velika izbira pripomočkov za čebelarjenje.

AUSTRIA GARANTIE

© durch die Austria Bio Garantie Kontrollierter Bienen

Zapustili so nas

IVAN KRŠTINC
1942–2016

Novembra lani, v mesecu, ko se narava in čebele umirijo, smo se poslovili od svojega člana Ivana. Rodil se je v Dragonji vasi. Izučil se je za električarja. Leta 1972 si je na Škofljici zgradil dom, začel čebelariti in se leta 1982 včlanil v ČD Škofljica. Za svoje dejavno delo v organih društva je prejel odličje Antona Janše III. stopnje. Čebelaril je z nakladnimi panji. Rad se je posvetoval s sočlani in bil prijeten sogovornik. Pogrešali ga bomo in ohranili v lepem spominu.

ČD Škofljica

MARTIN BAJŽELJ
1941–2016

Na začetku minulega leta smo se žal morali posloviti od svojega zvestega čebelarja Martina, saj mu je huda in zahrbtna bolezen preprečila, da bi še naprej užival ob svojih čebelicah. Bil je velik naravovarstvenik, planinec, inovator pri skrbi za tehnologijo čebel na področju zdravljenja, predvsem pa spoštljiv v odnosu do narave. Kot večletni član

UO ČD Železniki je prejel več čebelarskih priznanj, ki bodo v prihodnje spodbuda njegovemu nasledniku v prelepo urejenem čebelnjaku poleg njihove hiše. Čebelarji ČD Železniki se ga bomo spominjali kot ustvarjalnega in naprednega čebelarja. Ohranili ga bomo v lepem in trajnem spominu.

ČD Železniki

MIRKO DOLAR
1928–2016

Septembra 2016, prav na dan praznovanja »dneva Antona Janše«, je preminil dolgoletni član našega društva Mirko Dolar. Član društva je postal leta 1977. Dolgo časa se je spopadal z boleznijo in utiho iskal pri svojih čebelah na domačem vrtu. Bil je skrben čebelar, zato je sam vzrejal matice kranjske sivke in postopno širil svoje čebelarstvo. Na koncu je čebelaril s približno 30 družinami v dveh čebelnjakih. Nenehno je izboljševal svoje čebelarjenje in bil med prvimi, ki je začel uporabljati trietažni AŽ-panj. Deloval je v UO in NO društva. Za svoj prispevek k razvoju čebelarstva je prejel odličji Antona Janše III. in II stopnje. Člani ČD Antona Janše se ga bomo spominjali kot skrbnega in naprednega čebelarja ter kot dobrega prijatelja.

ČD »Antona Janše« Breznica

JANEZ MARČIČ
1935–2016

Zadnje dni lanskega novembra nas je pretresla žalostna vest, da nas je zapustil dolgoletni član ČD Rače g. Janez Marčič. S čebelami se je začel ukvarjati že kot mladostnik leta 1949. Takrat je vzgajal tudi čmrlje. Sprva je čebelaril z dvema AŽ-panjema, v nekaj letih pa je njihovo število povečal na 33. Vse svoje panje, poleg tega pa tudi prikolico za prevoz čebel, je izdelal sam, saj je bil po poklicu mizar. Bil je odličen strokovnjak, razgledan in uspešen čebelar. Za svoje delo na področju čebelarstva je prejel odličji Antona Janše III. in II. stopnje. Bil je tudi eden izmed ustanovnih članov ansambla Čebelarji. Na zadnji poti smo ga pospremili s praporom in častno stražo na pokopališču v Staršah. Kot odličnega stanovskega kolega ga bomo zelo pogrešali in ga ohranili v lepem spominu.

ČD Rače

JANEZ MARKELJ
1932–2016

Maja lani, kmalu po praznovanju njegovega 84. rojstne-

ga dne, smo se poslovili od dolgoletnega člana našega društva Janeza. Že kot otrok je v čebelnjaku pomagal očetu. V najstarejšem čebelnjaku na območju ČD Železniki je imel deset čebeljih družin, za katere je lepo skrbel, ko pa zaradi bolezni ni mogel več do njega, je pogosto vprašal: »Ali čebele kaj nabirajo?« Čebelarji ČD Železniki se ga bomo spominjali kot skromnega in skrbnega čebelarja. Ohranili ga bomo v lepem in trajnem spominu.

ČD Železniki

DARKO RADINJA
1927–2016

Zelo nas je presenetila novica, da nas je za vedno zapustil naš član Darko Radinja. Pred 10 leti si je pridobil starinski čebelnjak z 20 poslikanimi panjskimi končnicami, ki se lepo ujemajo z domačijo. Da bi čebelnjak oživil, je naselil v kranjiča čebeljo družino. Po časi je povečeval družine na štiri AŽ-panje in dve rezervni družini. Čeprav je začel čebelariti v poznih letih, je bil zelo navdušen čebelar in dosleden pri svojem delu s čebelami. Za svojega mentorja je vedno pripravljaval vprašanja, ki sta jih nato skupaj reševala. Za ohranjanje kulturne dediščine je za čebelnjak dobil tudi priznanje Turističnega društva Bohinj. Pokojnega Darka bomo ohranili v lepem spominu.

ČD Bohinj

MIZARSTVO SELAK, d. o. o.

Planina pri Cerknem 49
5282 CERKNO
GSM: 031/304 118
tel. in faks: 05/372 40 60
e-pošta: stane.selak@gmail.com

Izdelujemo kakovostne 10-satne AŽ-panje iz sušenega smrekovega lesa z izjemno trdnim spojem. Pitalnik ima prostornino 2 l. Satniki so lepljeni, cinkani in vrtani iz lipovega lesa.

NOVO!

BH
Belokranjski
HRAM

NOVO!

Odprtje nove trgovine v Domžalah

Ulica Nikola Tesla 19, Domžale

GSM: 040 269 870

Nova trgovina je odprta od 01.03.2017 dalje.

Delovni čas nove trgovine: pon: 9-16, tor: 9-16, sre: 9-17, čet: 9-16, pet: 9-16, sob: 8-12

Lepo vabljeni!

Čebelarsko opremo si lahko ogledate na naši spletni strani: www.belokranjski-hram.si

Belokranjski hram d.o.o., Ulica Staneta Rozmana 16, 8340 Črnomelj, M: +386 40 745 750, +386 40 748 588, +386 31 695 485

Delovni čas trgovina Črnomelj: pon-pet 09:00-13:00 in 16:00-19:00, sob 08:00-12:00

www.belokranjski-hram.si, facebook-belokranjski hram, E: info.belokranjski-hram@t-2.si

PODATKI ZA STIK ČEBELARSKE ZVEZE SLOVENIJE:

Predsednik ČZS: Boštjan Noč, predsednik: 01/729 61 06, 040/436 512, noch@czs.si

Vodja služb ČZS: Lidija Senič, vodja služb ČZS: 01/729 61 10, 040/436 515, lidija.senic@czs.si

Priznana rejska organizacija: Peter Kozmus, strokovni vodja PRO: 01/729 61 16, 041/352 997, peter.kozmus@czs.si

Opazovalno-napovedovalna služba: Jure Justinek, vodja ONS: 01/729 61 31, 041/644 217, jure.justinek@czs.si, avtomatski telefonski odzivnik: 01/729 61 20, [https://ecelebar.czs.si/User/Login?returnUrl=](https://ecelebar.czs.si/User/Login?returnUrl/)

Svetovalci specialisti za tehnologijo čebelarjenja:

Vlado Auguštin: 01/729 61 24, 040/436 516, vlado.augustin@czs.si
Aleš Bozovičar: 01/729 61 12, 030/604 015, ales.bozovicar@czs.si

Svetovalci specialisti za ekonomiko

Tanja Magdič: 01/729 61 04, 040/436 513, tanja.magdic@czs.si
Nataša Klemenčič Štrukelj: 01/729 61 24, 040/436 518, natasa.klemencic.strukelj@czs.si

Svetovalci specialisti za zagotavljanje varne hrane

Andreja Kandolf Borovšak: 01/729 61 33, 040/436 514, andreja.kandolf@czs.si

Nataša Lilek: 01/729 61 29, 040/436 519, natasa.lilek@czs.si

Tomaz Samec: 01/729 61 18, 040/436 517, tomaz.samec@czs.si

Uredništvo: Marko Borko, vodja izobraževanja in usposabljanja: 01/729 61 14, 051/637 204, marko.borko@czs.si, www.czs.si/slovenskicebelar.php

Tajništvo: 01/729 61 00, faks: 01/729 61 32, info@czs.si, www.czs.si,

Matej Mandelj, tajnik: 041/337 854, matej.mandelj@czs.si,

Barbara Dimc, poslovna sekretarka: 041/370 409, barbara.dimc@czs.si,

Zlatica Kovačević, administrativna delavka: 01/729 61 24,

030/604 009, zlatica.kovacevic@czs.si

Čebelarska knjižnica Janeza Goličnika (vsak prvi delovni četrtek v mesecu med 13. in 17. uro): 01/729 61 11, cebelarskajniznica@czs.si, www.czs.si/knjiznica.php

Ohranimo čebele: www.oхранimo-cebele.si

Sklad za ohranitev kranjske čebele: www.czs.si/sklad.php

Spletna trgovina ČZS: www.czs.si/eshop/index.php

Uradne ure na izpostavah JSSČ:

· Mestni trg 4, 8330 Metlika: ponedeljek od 10.00 do 14.00 in petek od 8.00 do 10.00.

· Rožna dolina 50/a, 4248 Lesce (v Čebelarskem razvojno-zobraževalnem centru): ponedeljek od 10.00 do 14.00 in petek od 8.00 do 10.00.

· Ulica Štefana Kovača 40, 9000 Murska Sobota (na sedežu Kmetijsko gozdarskega zavoda Murska Sobota): ponedeljek od 10.00 do 14.00.

· Streliška ulica 150, 2000 Maribor (v Čebelarskem centru Maribor): petek od 8.00 do 10.00.

· Dobrna 1a, 3204 Dobrna (v Kulturnem domu Dobrna): ponedeljek od 10.00 do 14.00 in petek od 8.00 do 10.00.

PODATKI ZA STIK VETERINARSKE FAKULTETE – NACIONALNEGA VETERINARSKEGA INŠTITUTA:

Enota Murska Sobota, Noršinska cesta 35, 9000 Murska Sobota: Lidija Matauš, 02/521 19 91, 031/622 730, lidija.matausz@vf.uni-lj.si, Mojca Nushol, 02/521 19 91, 041/363 754, mojca.nushol@vf.uni-lj.si

Enota Maribor - Ptuj, Šentiljska cesta 109, 2000 Maribor: Vida Lešnik, 02/228 37 38, 041/645 792, vida.lesnik@vf.uni-lj.si

Enota Celje, Trnoveljska cesta 1, 3000 Celje: Alenka Jurič, 03/428 16 35, 041/900 005, alenka.juric@vf.uni-lj.si

Enota Novo mesto, Šmarješka cesta 2, 8000 Novo mesto: Anita Vraničar Novak, 07/332 51 17, 041/649 495, anita.vranicar@vf.uni-lj.si

Martina Žagar, 07/332 51 17, 041/807 740, martina.zagar@vf.uni-lj.si

Enota Ljubljana, Gerbičeva 60, 1000 Ljubljana: Martina Škof, 01/477 93 71, 041/650 158, martina.skof@vf.uni-lj.si

Enota Kranj, Kranjska cesta 16, 4202 Naklo: Mira Jenko Rogelj, 04/277 06 20, 041/645 769, mira.jenkorogelj@vf.uni-lj.si

Enota Nova Gorica (pisarna Sežana), Pri hrastu 18, 5000 Nova Gorica: Suzana Škerbiš, 05/936 67 70, 041/645 763, suzana.skerbis@vf.uni-lj.si

Enota Nova Gorica, Pri hrastu 18, 5000 Nova Gorica: Ivo Planinc, 05/338 37 00, 041/740 805, ivo.planinc@vf.uni-lj.si

ApiSlovenija

40. dnevi čebelarstva v Celju

Celje, Celjski sejem, 11.-12. marec 2017

Največje, že 40. srečanje čebelarjev in vseh ljubiteljev čebel v regiji! Na njem boste lahko:

- izmenjali izkušnje in znanja s čebelarskimi kolegi,
- predstavili najnovejše izdelke, pripomočke in opremo za čebelarjenje ter
- izrabili možnost ugodnih nakupov na mednarodni prodajni razstavi.

V soboto, 11. marca 2017, bo osrednja strokovna tema »Kako do zdravih in močnih čebeljih družin«, v nedeljo, 12. marca 2017, pa bo osrednja strokovna tema namenjena dobrim čebelarskim praksam.

PROGRAM:

SOBOTA, 11. MAREC

9.00–18.00: Prodajna razstava (sejemski dvorani D in E)

10.00–10.30: ODPRTJE POSVETOVANJA IN POZDRAVNI NAGOVORI

10.30–14.00: OSREDNJA TEMA: KAKO DO ZDRAVIH IN MOČNIH ČEBELJIH DRUŽIN

- **Philip McCabe, predsednik Apimondie** – *Usmeritve svetovne čebelarske organizacije Apomondia*
- **Mariya Gabriel, evropska poslanka iz Bolgarije** – *Delo na področju čebelarstva v okviru odbora Evropskega parlamenta za kmetijstvo in razvoj podeželja*
- **Dr. Antonio Nanetti, CRA** – *Svet za raziskave in eksperimente v kmetijstvu, Raziskovalna enota za čebelarstvo in svilogojstvo – Zdrave čebele – prvi pogoj za močne čebelje družine*
- **Boštjan Noč, predsednik ČZS** – *Moje izkušnje s prekinitvijo zaleganja, predvsem vpliv na živalnost družin jeseni, pozimi in spomladi ter vpliv na donos medu*
- **Werner G. Hohl, BeeVital** – *Predstavitev NOVEGA zdravila proti varozi Varromed*

NEDELJA, 12. MAREC

9.00–18.00: Prodajna razstava (sejemski dvorani D in E)

9.45–10.00: Razglasitev zmagovalcev mednarodnega natečaja čebelarske fotografije ČZS 2016

10.00–13.00 OSREDNJA TEMA: DOBRA ČEBELARSKA PRAKSA

- **Jernej Majcen** – *Pridobivanje matičnega mlečka*
- **Tomaž Samec** – *Kako do kakovostnega propolisa v AŽ-panju*
- **Franc Kobe** – *Pridobivanje medu v deviškem satju*
- **Franc Gosar** – *Moj način vzreje rezervnih družin*
- **Tone Kumer in sodelavci na plemenilni postaji Lučka Bela** – *Moj način čebelarjenja v AŽ-panju ter pomembnost selekcijskega dela*
- **Žan Podbregar** – *Moj način čebelarjenja v LR-panju*
- **Danilo Bedek** – *Kako čebelariti s 300 in več čebeljimi družinami*
- **Roman Košale** – *Moj način trženja čebeljih pridelkov*
- **Walter Haefeker** – *Pot do idealnega zdravljenja varoze*

Vsako predavanje bo trajalo približno 20 min.

Organizator si pridržuje pravico do spremembe programa.

Informacije: Nina Ermenc Pangerl, tel.: 03/543 32 00
nina.ermenc@ce-sejem.si, www.czs.si, www.ce-sejem.si

